

T.C
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

VIDEO MODEL DESTEKLİ ÖĞRETİMİN GİTAR PERFORMANSINA
ETKİSİ

Doktora Tezi

Hazırlayan
Ali ERİM

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Sadık YÖNDEM

Bolu-2009

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE,

Ali Erim'e ait "Video Model Destekli Öğretimin Gitar Performansına Etkisi" adlı çalışma, jürimiz tarafından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda DOKTORA TEZİ olarak kabul edilmiştir. 16. 10. 2009

Akademik Unvan ve Adı Soyadı

Üye (Tez Danışmanı)	: Yrd.Doç.Dr.Sadık YÖNDEM	
Üye	: Doç.Dr.Uğur ALPAGUT	
Üye	: Doç Dr.Serkan ECE	
Üye	: Doç.Dr.Safa YEPREM	
Üye	: Yrd.Doç.Dr.Bayram BIÇAK	

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Prof.Dr.Gönül ÜLKER
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ABSTRACT**THE EFFECT OF VIDEO MODEL AIDED TEACHING ON GUITAR
PERFORMANCE****ALİ ERİM****Doctoral Dissertation****Department of Music Education****Supervisor: Asst. Prof. Dr. Sadık Yöndem****September 2009, xiii + 92 Pages**

This research examines the effect of video model aided teaching on performances of classical guitar students at beginner level. The experiment was carried out on experimental and control groups made up of the 3. year students taking “The Optional Guitar” course given in Abant İzzet Baysal University, Education Faculty Elementary Education and Special Education Programs.

The Guitar course was implemented on experimental group and control group with traditional method for three weeks. At the end of this period, audible and visual CDs of the same subject were given to the experimental group students. One week later, performances of experimental group and control group students were recorded with a video-camera. Three different observers evaluated the records by means of observation forms prepared by the researcher. Kendall’s coefficient of concordance was applied for harmony between the observers and Mann Whitney U test was applied for analysis of the obtained data.

Research results indicated that the video model aided guitar teaching has a positive influence on holding the guitar, right hand - left hand performances and performances on a monodical piece.

Key words: Guitar, Guitar Education, Video Model, Teaching.

ÖZET

VIDEO MODEL DESTEKLİ ÖĞRETİMİN GİTAR PERFORMANSINA ETKİSİ

ALİ ERİM

Doktora Tezi

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd.Doç.Dr. Sadık Yöndem

Eylül 2009, xiii + 92 Sayfa

Bu araştırmada, video model destekli öğretimin, başlangıç aşamasındaki klasik gitar öğrenci performanslarına olan etkisi araştırılmıştır. Bu amaç doğrultusunda, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü 3. sınıflar ile Özel Eğitim Bölümü 3. sınıflarında uygulanan seçmeli “Gitar Öğretimi” dersi öğrencilerine deneysel uygulama yapılmıştır.

Deney ve kontrol gruplarına üç hafta süreyle geleneksel yöntemle gitar dersi uygulanmıştır. Bu sürenin sonunda deney grubu öğrencilerine aynı konuların sesli ve görüntülü CD’leri verilmiştir. Bir hafta sonra deney ve kontrol grubu öğrencilerinin performansları video kamera ile kaydedilmiştir. Bu kayıtlar üç ayrı gözlemci tarafından araştırmacının hazırladığı gözlem formları aracılığı ile değerlendirilmiştir. Gözlemciler arası uyum için Kendall W Uyuşma Katsayısı, elde edilen verilerin analizi için ise Mann Whitney U testi uygulanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre, video model destekli gitar öğretimin, gitar tutuş, sağ el, sol el performansları ve tek sesli bir eser üzerindeki performansa olumlu etkisi olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Gitar, Gitar Eğitimi, Video Model, Öğretim.

Aileme

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın gelişmesinde ve olgunlaşmasında fikirleriyle katkıda bulunan ve uygulamada gruplara gitar dersi veren tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Sadık YÖNDEM'e, tez izleme komisyonunda görev almayı kabul ederek tezin oluşmasında katkı sağlayan Sayın Doç. Dr. Uğur ALPAGUT'a ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Bayram BIÇAK'a öğrenci performanslarını değerlendiren gözlemcilere, verilerin analizi aşamasındaki yardımlarından dolayı Sayın Yrd. Doç. Dr. Zekeriya NARTGÜN'e, birikimlerini paylaşmaktan çekinmeyen Yrd. Doç. Dr. Zeki ARSAL'a, Yrd. Doç. Dr. Altay EREN'e ve İlknur ÇİFCİ-TEKİNARSLAN'a teşekkür ederim.

Ayrıca bana değerli zamanını ayırarak özellikle literatür taramasında önemli yardımlarda bulunan değerli arkadaşım Doç.Dr. Ozan BİLEN'e ve her zaman bana destek olmaya çalışan sevgili kızım Aylin ve eşim Fatma'ya teşekkürlerimi sunarım.

Bolu, Eylül, 2009

Ali ERİM

İÇİNDEKİLER

ABSTRACT.....	iii
ÖZET.....	v
TEŞEKKÜR.....	viii
İÇİNDEKİLER DİZİNİ.....	ix
BÖLÜM	
I-GİRİŞ.....	1
1.1. Problem.....	5
1.2. Araştırmanın Amacı.....	5
1.3. Hipotezler.....	6
1.4. Araştırmanın Önemi.....	6
1.5. Sayıtlılar.....	7
1.6. Sınırlılıklar.....	8
1.7. Tanımlar.....	9
1.8. Kısaltmalar.....	9
II- KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ LİTERATÜR.....	11
2.1. Özenen Müzik Eğitimi.....	11
2.2. Çalgı Eğitimi.....	14
2.3. Klasik Gitar ve Başlangıç Aşamasında Gitar Öğretimi.....	15
2.4. Öğrenme ve Öğrenme Kuramları.....	20
2.4.1. Sosyal Öğrenme Kuramı.....	21
2.4.1.1. Gözlem Yoluyla Öğrenme.....	22

2.5. Öğretim Teknolojisi.....	23
2.5.1. Kaynak.....	26
2.5.2. Mesaj.....	26
2.5.3. Kanal.....	26
2.5.4. Alıcı.....	26
2.5.5. Dönüt.....	27
2.5.6. Öğretim Teknolojisinin Gelişimi.....	28
2.5.7. Müzik Öğretimi Teknolojisinin Ülkemizdeki Durumu.....	30
2.6. Video ve Öğretimde Kullanılması.....	31

LİTERATÜR.....	34
-----------------------	-----------

III- YÖNTEM.....	43
3.1. Araştırmanın Modeli ve Deseni.....	43
3.2. Katılımcılar.....	43
3.3. Ses ve Görüntü Kayıtlı Öğretim Materyalinin Hazırlanması.....	45
3.4. Deney ve Kontrol Gruplarında Klasik Gitar Dersinin Uygulanışı.....	46
3.5. Performans Ölçümünde Kullanılmak Üzere Öğretilen Eser.....	47
3.6. İşlem Süreci.....	49
3.7. Veri Toplama Araçları ve Teknikleri.....	50
3.7.1. Gözlem Formlarının Oluşturulması.....	51
3.8. Verilerin Çözümlemesi.....	54

IV- BULGULAR VE YORUM.....	55
-----------------------------------	-----------

4.1. Hipotez 1 İle İlgili Bulgular.....	55
4.2. Hipotez 2 İle İlgili Bulgular.....	56
4.3. Hipotez 3 İle İlgili Bulgular.....	57
4.4. Hipotez 4 İle İlgili Bulgular.....	59

V- SONUÇLAR VE TARTIŞMA	61
5.1. Sonuçlar.....	61
5.2 Tartışma.....	62
VI- ÖNERİLER	65
6.1.1.Eğitimcilere Öneriler.....	65
6.1.2.Araştırmacılara Öneriler.....	66
KAYNAKLAR	68
EKLER	75
ÖZGEÇMİŞ	92

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo:2.1- Türkiye'de Klasik Gitar Eğitiminde Kullanılan Başlangıç Metotları.....	19
Tablo.3.1- Araştırmanın Deseni.....	43
Tablo.3.2- Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Bölümlere Göre Dağılımları.....	44
Tablo.3.3- “Sur Le Pont D’Avignon” isimli eserin performansına yönelik gözlemlenen hedef ve hedef davranışlar.....	48
Tablo.3.4- Öğrencilerinin CD İzleme ve Gitar Çalışma Gün Sayıları.....	49
Tablo.3.5. Yapılan Ön Uygulamada Gözlemciler Arası Uyum Katsayıları.....	52
Tablo.3.6- Gözlemciler Arası Uyum Katsayıları.....	53
Tablo 4.1- Gitar Tutuş Performans Puanları Tanımlayıcı Değerleri.....	55
Tablo 4.2- Gitar Tutuş Performans Puanları İçin Yapılan Gruba Göre Man Whitney U-Testi Sonucu.....	56
Tablo 4.3- Sağ El Performans Puanları Tanımlayıcı Değerleri.....	56
Tablo 4.4- Sağ El Performans Puanları İçin Yapılan Gruba Göre Man Whitney U-Testi Sonucu.....	57
Tablo 4.5- Sol El performans Puanları Tanımlayıcı Değerleri.....	58
Tablo 4.6- Sol El Performans Puanları İçin Yapılan Gruba Göre Man Whitney U-Testi Sonucu.....	58
Tablo 4.7- Eser Üzerindeki Performansa (Tartımları Doğru Yapma, Notaları Doğru ve Temiz Seslerle Çalma, Eseri Bütün Olarak Soslendirme) İlişkin Puanların Tanımlayıcı Değerleri.....	59
Tablo 4.8- Eser Üzerindeki Performans Puanları İçin Yapılan Gruba Göre Man Whitney U-Testi Sonucu.....	60

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1 - İletişim Süreci	25
Şekil 2.2 - İletişim Sürecinin Temel Öğeleri.....	25
Şekil 2.3 - Müziksel İletişim Öğeleri.....	28
Şekil 2.4 - Yaşantı Konisi (Edgar Dale Audio-Visual Methods in Teaching.).....	29

BÖLÜM-I

GİRİŞ

İnsanın yaşamını sürdürebilmesi hayvanlardaki gibi içgüdüleriyle değil, öğrenme yoluyla edindiği davranışları sayesinde. Yetişkin insan davranışlarının neredeyse tümü, öğrenme yoluyla kazanılmıştır. Öğrenmenin insan hayatında bu denli önemli olması, bilim adamlarının ve araştırmacıların bu alana yoğunlaşmalarına neden olmuştur. Fidan ve Erden (1987:173)'e göre öğrenme; “yaşam boyu karşılaşılan çeşitli durumlarla etkileşimler sonucunda kişide oluşan kalıcı davranış değişimleridir”. Öğrenme yoluyla insanlar bilgi, beceri, tutum ve değerler kazanırlar. Konuşmayı, birlikte yaşamayı, yazı yazmayı, enstrüman çalmayı ve benzeri bir çok davranışı öğrenme yoluyla elde ederler. Yeşilyaprak ve Diğerleri (2004:142)'ne göre öğrenme; “yaşantı sonucu davranışta meydana gelen nispeten sürekli bir değişiktir”. Binbaşlıoğlu (1978;3)'na göre yeni psikologların ayrıntılı öğrenme tanımı: “Öğrenme, bireyin, olgunlaşma düzeyine göre, çevresiyle olan etkileşimi sonucunda, yeni davranışlar kazanması ya da eski davranışlarını değiştirmesi sürecidir”. Öğrenme üzerine yapılan tanımlara bakıldığında; tanımların ortak noktası öğrenmenin bir davranış değişikliği ve bu davranış değişikliğinin sürekli olduğu yönünde birleşmektedir.

Öğrenmenin ne olduğu, nasıl gerçekleştiği uzun yıllar merak konusu olmuş ve öğrenmeyle ilgili çalışmalar Psikoloji ve Eğitim Biliminde oldukça önemli yer tutmuştur. Bu çalışmalar süresince öğrenmenin yapısını ve öğrenme düzeyinin nasıl iyileştirileceğini açıklamaya çalışan birçok kuram ortaya çıkmıştır. Davranışçı Öğrenme Kuramları, Gestalt Kuramı, Sosyal Öğrenme Kuramı v.b. kuramların her biri farklı bir öğrenme türünü tanımlamış, karmaşık bir süreç olan öğrenmeyi farklı açılardan ele alarak, öğrenme alanında yapılan ve yapılacak gelişmelere katkılar sağlamışlardır. Öğrenme alanında yapılan bu çalışmalar ve bu çalışmaların getirdiği yenilikler, aynı doğrultuda müzik öğretiminde de kullanılmış ve kullanılmaya devam

edilmektedir. Fakat öğrenme ile ilgili gelişmelerin müzik eğitime çok daha fazla katkısı olacağı tartışılmaz bir gerçektir.

Müzik, insanlığın var olduğu dönemden bugüne kadar insan hayatının vazgeçilmez bir unsurudur. İnsan yaşamının ve davranışlarının olumlu yönde gelişmesinde müziğin tartışılmaz etkileri vardır. Uçan (1994)’a göre müziğin insan yaşamındaki temel nitelikleri şöyledir:

-Bireyin dengeli ve doyumlu, sağlıklı ve başarılı, duyarlı ve mutlu olması için davranışları ve davranışsal yapıları üzerinde belirli izler bırakan müziksel-estetik/artistik etkiye ve tepkime biçimlerini kapsar.

-Bireyler, birey ile toplum, toplumsal kesimler ve toplumlar arasında anlaşma, dayanışma, kaynaşma, paylaşma, işbirliği yapma, birleşme ve bütünleşme sağlanmasında müziğin oynadığı rolleri kapsar.

-Bireysel ve toplumsal kültürü artırıcı, kültürel özellikleri taşıyıcı ve kuşaktan kuşağa aktarıcı, kültürler arası ilişkileri güçlendirip pekiştirici, çeşitlendirip zenginleştirici ve kültürel kimlik sağlayıcı müziksel birikim ve etkinlikleri kapsar.

-Müziğin bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işlevlerinin, düzenli, sağlıklı, etkili, verimli ve yararlı bir biçimde gerçekleşmesini sağlayıcı müziksel öğrenme-öğretme etkinliklerini ve bunlara ilişkin düzenlemeleri kapsar.

Bu işlevlerinin insan yaşamındaki vazgeçilmez yeri ve önemi nedeniyle ki müzik, insanlık tarihinin en eski çağlarından beri, hem çok etkili bir “eğitim aracı”, hem de çok önemli bir “eğitim alanı”dır (Uçan,1994).

Uçan (1994,25)’a göre müzik eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma ya da bireyin müziksel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir. Müzik eğitimiyle bireylerin üzerinde geliştirilen olumlu davranışlar, bireyi ve toplumu olumlu yönde geliştirecektir.

Uçan (1994) müzik eğitimini “Genel Müzik Eğitimi”, “Mesleki Müzik Eğitimi” ve “Özengen Müzik Eğitimi” olmak üzere üç başlık altında incelemiştir.

Genel müzik eēitimi, ülkemizde ilköēretim kademesinde bazı sınıflar için zorunlu ders olarak okutulan ve bireyin asgari alması gerekli temel müzik eēitimidir.

Mesleki müzik eēitimi, mziēi bizzat yaparak yaşamanın ötesinde, onu bilgili, bilinçli, düzenli-planlı-yöntemli, kurallı ve yeterli olarak, yaratan, seslendiren/yorumlayan, kuramlayan, araştıran, uygulayan ve öēreten sanatçı, bilimci, eēitimci ve teknoloē yetiştirmeye yönelik bir stratejinin uygulandıēı eēitimdir (Uçan, 1994).

Özengen müzik eēitimi, mziēi kendi isteklerine göre yan dal olarak seçen, amatör olarak ilgilenenler için verilen eēitimdir.

Müzik eēitiminin vazgeçilmez unsurlarından birisi çalgı eēitimidir. Bireyin kendini geliştirmesinde ve ifade edebilmesinde çalgı eēitiminin çok önemli katkıları vardır. Çalgı eēitimi bireyin gelişmesine bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlarda katkılar sağlamaktadır. Ayrıca mziēin insan yaşamındaki önemli rolleri (toplumsal, kültürel ve saēlıklı bireyler yetişmesine katkısı) özellikle çalgı boyutunda ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda çalgı eēitiminde ve öēretiminde, öēretim kuramlarından yola çıkılarak geliştirilecek öēretim tekniklerinin kullanılması, müzik eēitiminde hedeflenen ölçütlere ulaşılmasında önemli bir durum teşkil etmektedir.

Günümüzde öēretim teknolojileri kullanımındaki geniş olanaklar, öērenme kuramlarının daha etkili kullanılması ve uygulanmasını saēlayarak eēitmen ve araştırmacılara büyük olanaklar sunmaktadır. Öērenme kuramları ve bu kuramların daha etkin bir biçimde uygulanmasına olanak saēlayan öēretim teknolojilerinin kullanımı, çalgı öēretiminin daha etkin yapılabilmesi için önemlidir. Dolayısıyla müzik eēitimi içinde önemlidir.

Tuckman (1992)'a göre sosyal öērenme kuramının en önemli öēesi modeldir. İnsanların bir davranışı öērenebilmeleri için, o davranışın başkaları (model) tarafından nasıl yapıldıēını görmeleri gerekmektedir (Akt.Yeşilyaprak ve Diēerleri. 2004). Çalgı eēitiminin başlangıç aşamasında model alınan kişi, çalgıyı öēreten

öğretmendir. Öğrenci derslerde model aldığı öğretmenini gözlemleyerek yeni davranışlar kazanmaktadır. Fakat özengen çalgı öğretiminde bu yönde sıkıntılar yaşanabilmektedir. Dersler genellikle haftada bir kez yapılmakta, bu durum öğrenimi yavaşlatabilmektedir. Ayrıca ders aralıklarının uzun olması derste öğrenilenlerin unutulmasına neden olabilmektedir. Bu olumsuz durumlar, öğretmenin model olma etkisinin azalmasına yol açmaktadır.

Yalın (2007)'a göre öğretim teknolojisi; iletişim devriminin yarattığı, öğretmen, kitap ve yazı tahtası yanında öğretimsel amaçlar için kullanılabilecek kitle iletişim araçlarıdır. Öğretim teknolojisini oluşturan araçlardan bazıları; televizyon, filmler, tepegöz projektörleri, video, bilgisayarlar, diğer donanımlar ve yazılımlardır.

Öğretim teknolojisi araçlarının bir ögesi olan video, günümüzde herkesin rahatça ulaşabileceği, yaygın olarak kullanılan bir teknolojik üründür Bugün her bilgisayarda video aracının işlevini yerine getiren CD okuyucuları mevcuttur. Dahası yeni üretilen bilgisayarlarda VCD formatları da okuyabilen DVD okuyucular vardır.

Orhan-Akkoyunlu (1999)'ya göre; video ve televizyon göze ve kulağa anında seslenebilen, dolayısıyla öğrenenin öğrenmeye karşı olan ilgi ve dikkatini çeken, öğrenmedeki etki düzeyi yüksek iletişim araçlarıdır. Bunun yanında öğrenene bireysel öğrenme olanağı ve zaman-mekan açısından bağımsız öğrenme ortamı yaratma olanağı sunan etkin bir öğretim materyalidir. Eğitimde video kullanımının avantajları, gitar eğitimcilerinin de dikkatini çekmektedir. Son zamanlarda hazırlanan çeşitli çalgılara yönelik metotlara sesli ve görüntülü destek amaçlı CD ve DVD'lerin eklendiği görülmektedir (Çağrı,2008, Sayar,2007, Torun,2006,2005, Türkaydın,2005, Yeprem,2004,2003.)

Özengen gitar öğretiminin daha etkin bir biçimde yapılabilmesine katkıları olabilecek video model desteğinin, başlangıç aşamasındaki özengen klasik gitar öğrencilerinin performanslarına etkisinin araştırılmasıyla, özengen gitar eğitimine

dolayısıyla müzik eēitimine ve bu alanda yapılacak baēka araētırmalara önemli katkılar saēlanması hedeflenmektedir.

1.1. Problem

Özengen gitar ēretiminde video model desteēinin ērenci performanslarına etkisi nedir?

1.2. Araētırmanın Amacı

Bu alıēmanın amacı, özengen klasik gitar dersinin kapsamı içinde video model desteēine iliēkin etkililiēin test edilmesi ile özengen gitar eēitimi alanına katkı saēlamaktır. Bu amaçla araētırmada Şu sorulara yanıt aranacaktır:

1. Özengen gitar ēretiminde, video model desteēi uygulanan grup ile uygulanmayan grup arasında gitar tutuē performansları açısından fark var mıdır?
2. Özengen gitar ēretiminde, video model desteēi uygulanan grup ile uygulanmayan grup arasında saē el performansları açısından fark var mıdır?
3. Özengen gitar ēretiminde, video model desteēi uygulanan grup ile uygulanmayan grup arasında sol el performansları açısından fark var mıdır?
4. Özengen gitar ēretiminde, video model desteēi uygulanan grup ile uygulanmayan grup arasında eser üzerindeki performansları (tartımları doēru yapma, notaları doēru ve temiz seslerle çalma, eseri bütün olarak seslendirme) açısından fark var mıdır?

1.3. Hipotezler

1. Video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grubun gitar tutuş performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.
2. Video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grubun sağ el performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.
3. Video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grubun sol el performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.
4. Video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grubun eser üzerindeki performans (tartımları doğru yapma, notaları doğru ve temiz seslerle çalma, eseri bütün olarak seslendirme) puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.

1.4. Araştırmanın Önemi

Çalgı öğretimi, müzik eğitiminin vazgeçilmez bir parçasıdır. Bireyler müzik eğitimi yoluyla sanatsal ve kültürel davranışlar geliştirmekte, içinde bulundukları toplumun değerlerini yükselterek ona yön vermektedir.

Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda (özel müzik kursları), klasik gitar eğitiminde yaşanan en büyük problemlerden birisi verilen eğitimin niteliğinde yatmaktadır. Bu niteliğin artması, alanında yeterli birikime sahip eğitimcilerin, bilinçli, öğrenci seviyesine uygun, sistematik bir eğitim yaklaşımı sağlaması ile mümkündür. Öğrenciden kaynaklanan problemler ise çok çeşitli olarak ortaya çıkabilmektedir. Öğrencilerin derslere düzenli devam etmemesi, derslere yeterli ilgi ve alakayı göstermemesi, ailelerin öğrencilere yeterli desteği ve motivasyonu

sağlayamaması vb. problemler öğrenci kaynaklı problemler arasında sayılabilir (Özdek. 2006).

Çalgı öğretiminde başlangıç aşaması, çalgı için doğru davranışlar kazanma ve sonrasındaki öğretim basamaklarına kolayca geçebilmeyi sağlama ayrıca çalgıya olan ilgiyi geliştirme açısından çok önemlidir.

Uçan (2004)'a göre özengen müzik eğitimi, bir yandan genel müzik eğitimine dayalı, öbür yandan mesleki müzik eğitime hazırlayıcı olması bakımından, her ikisiyle de doğrudan ilişkili olup, hem öncekiyle hem sonrakiyle kesişim alanlarına sahiptir. Bu özelliği nedeniyle özengen müzik eğitimi; genel müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi arasında köprü işlevi görür. Bu durum özengen müzik eğitimine önemli görevler yükler.

Klasik gitar, özellikle müzikle özengen olarak ilgilenen bireylerin sıkça tercih ettikleri çalgılardan biridir. Bu araştırma öncelikle özengen gitar eğitimi alanına yönelik olacaktır. Fakat mesleki müzik eğitimi veren kurumların öğrenci kaynaklarının önemli bir kısmını özengen öğrencilerin oluşturduğunu düşündüğümüzde; video model desteğinin öğrenci performansları üzerindeki etkililiğinin araştırılmasının, hem özengen ve mesleki gitar eğitime hem de diğer çalgıların eğitimine yeni yaklaşımlar kazandırması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

1.5. Sayıtlar

Araştırmada;

- 1- Araştırmada kullanılan veri toplama aracının, araştırmanın alt problemlerinin çözümüne yönelik ölçülecek öğrenci hedef davranışlarını kapsadığı için, uygun olduğu,

- 2- Araştırmada kullanılan gözlem formunun geçerliliği için uzman görüşlerine başvurulması, literatür taranması ve ön uygulama yapılmasının (Bkz. 48,49) yeterli olduğu,
- 3- Gözlemcilerin, alanlarındaki tecrübelerinden dolayı uzman oldukları (Bkz. 49,50),
- 4- Kullanılan çözümleme yöntemlerinin, verilerin yapısına ve araştırmanın amaçlarına uygun olduğu. Temel sayıltılarına dayanılmıştır.

1.7. Sınırlılıklar

Bu araştırma,

- 1) Klasik gitar öğretimi,
- 2) 2008-2009 eğitim öğretim yılında A.İ.B.Ü Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı I. ve II. Öğretim 3. sınıf öğrencileri ile A.İ.B.Ü. Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü Zihinsel Engelliler Öğretmenliği Anabilim Dalı I. ve II. Öğretim bölümlerinde öğrenim gören ve seçmeli gitar öğretimi dersini tercih eden öğrencilerle,
- 3) Klasik gitar öğretimi başlangıç aşamasındaki;
 - a) Gitar tutuş pozisyonu, sağ el ve sol el konumları
 - b) Apoyando tekniği ve ilk üç telde (mi- si- sol) birinci pozisyonda notalar,
 - c) Bir vuruşluk, iki vuruşluk ve dört vuruşluk nota değerleri,
 - d) Sol el parmaklarının kullanımı, öğrenilen notalar ve nota değerlikleriyle tek sesli bir (Sur Le Pont D'Avignon Bkz.45) eser performansı konularıyla,

- 4) Eser üzerindeki performans (tartımları doğru yapma, notaları doğru ve temiz seslerle çalma, eseri bütün olarak seslendirme) ile sınırlanmıştır.

1.8.Tanımlar

Açık Vuruş (Tirando) Tekniği: Sağ el parmaklarıyla teli çekme tekniğidir. Parmak teli avuç içine doğru çeker, başka bir tele temas etmez. Bu teknik arpej ve akor çalmada kullanılır.

Gözlem Formu: Devinişsel hedef ve hedef davranışların gözlemlenip ölçülmesi amacıyla hazırlanıp uygulanan veri toplama aracıdır (Alpagut,2001).

Kapalı Vuruş (Apoyando) Tekniği: Sağ el parmaklarıyla yapılan bir çalma tekniğidir. Vuruş tamamlandıktan sonra parmak bir üst tele yaslanır. Güçlü bir ses elde edilmesine olanak sağlar.

Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi: Müziğe ya da müziğin belli bir dalında amatörce ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlayan müzik eğitiminin üç türünden (Genel müzik eğitimi, Mesleki müzik eğitimi ve özengen müzik eğitimi) biridir. (Uçan, 1994:27).

Performans: Herhangi bir başarı, elde edilen iyi sonuç (Püsküllüoğlu, 2004).Müzik eğitiminde performans müziği bizzat yapmaktır yani “seslendirme” ve “besteleme” dir (Uçan 1994).

Pozisyon (konum) : Gitar çalmada sol elin gitar sapında bulunduğu yer. Pozisyonun numarası sol el birinci parmağının bulunduğu perdeye göre belirlenmektedir.

1.9. Kısaltmalar

a: Annularis (Yüzük parmağı).

A.G.S.L :	Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
A.İ.B.Ü. :	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Akt. :	Aktaran
Bkz. :	Bakınız
CD :	CD-ROM
DVD :	Dijital Versatile Disc
i :	İndex (İşaret parmağı).
m :	Medius (Orta parmak).
p :	Pollex (Baş parmak).
vb. :	Ve benzerleri.
VCD :	Video kompakt disk
VHS :	Video Home System
yy. :	Yüz yıl.

BÖLÜM- II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE LİTERATÜR

2.1. Özengen Müzik Eğitimi

Uçan (2004)'a göre içeriği, aşaması süresi vb. özellikleri ne olursa olsun müzik eğitiminin üç ana türü vardır. Bunlar; genel, özengen (amatör) ve mesleki (profesyonel) olmak üzere, üç ana amaca yönelik olarak düzenlenip gerçekleştirilir.

Bu üç müzik eğitimi türü içinde yer alan özengen müzik eğitimi; adından da anlaşılacağı üzere, müziğe istekli, yatkın ve müzik yapmaya özenen kişilere verilen müzik eğitimi olarak tanımlanabilir. Özengen müzik eğitimi, müziğin belli bir dalında kendini geliştirmek isteyen kişilere etkin bir müziksel katılım ve doyum sağlayan ileri müzikal davranışlar kazandırmayı amaçlar. Bu eğitim zorunlu değildir. Bireylerin kendi isteği, ilgisi ve yatkınlığından yola çıkarak onlara fırsat ve olanak sağlamayı öngörür. Gelişkin ülkelerde amatör müzik eğitimine katılan insanların geniş kitleler oluşturduğu görülmektedir bu nedenle onlar, toplumun “müzikal gövdesi” kabul edilir (Say,2002).

Collins (1970) “ sınıfta keman öğretimi” adlı çalışmasında bir ilkokulda keman öğretmeni olarak kazandığı deneyimlerini aktarmıştır. Bu çalışmada amatör öğrenciler için grup (sınıf) çalışmasının, bireysel çalgı öğretimi tekniklerinden farklı olduğunu belirterek, özengen çalgı öğretiminin önemini vurgulamıştır. Ders verdiği ilkokuldaki öğrencilerinden önemli bir bölümü daha sonra profesyonel kemancı ya da keman öğretmeni olmuştur. Collins'e göre amatör çalgı öğretimi çok önemlidir çünkü birçok öğretmen en iyi çalgı öğretimi çalışmalarını amatör çalgı öğrencileriyle yaptıklarını belirtmektedirler.

Aslında, her kişide müzik yeteneğinin çeşitli boyutlarından birisi ya da bir kaç bulunmaktadır. Kişiler bu yeteneklerini özengen müzik eğitimi ortamında

kolayca belli eder ve geliştirme imkanı bulur. Bu konuda özengen müzik eğitimi genel müzik eğitime kıyasla daha elverişli ortamlar sağlar (Uçan.1994).

Özengen müzik eğitimi, okul öncesi eğitim kurumları (Anaokulları), ilköğretim okullarında ve liselerde, eğitsel kol çalışmaları, müzik kulüpleri ve ya hafta sonu okul tarafından düzenlenen kurslarda daha çok, toplu veya bireysel çalgı öğretimi, koro veya orkestra çalışmaları şeklinde gerçekleştirilir. Üniversitelerde ise bunlara ek olarak seçmeli müzik dersleri (olanağı bulunan üniversite ve fakültelerde) yoluyla gerçekleştirilmektedir. Ayrıca özengen müzik eğitiminde, “yaygın eğitim” denilen boyut da büyük önem taşır. Yaygın eğitimde, resmi, özel ve gönüllü kuruluşların ve kişilerin özengene yönelik olarak düzenledikleri kurslar, özel dersler, bireysel ve toplu çalışmalar, konserler, festivaller, yarışmalar vb. etkinlikler özengen müzik eğitiminde oldukça ağırlıklı bir yere sahiptir (Uçan,1994).

Özengen müzik eğitiminin Türk eğitim sistemindeki geçmişi çok eskilere dayanmakla birlikte özellikle Cumhuriyet döneminde kökleşip sağlamlaşmış ve yaygınlaşma sürecine girmiştir. Ülkemizde özengen müzik eğitimi Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar çeşitli aşamalardan geçerek gelişmiştir. Bu alanda gerçekleştirilen başlıca atılımlar arasında şunlar gösterilebilir:

- “1. Cumhuriyetin ilk evrelerinden itibaren belli orta ve yüksek öğretim kurumlarında ders dışı etkinlikler çerçevesinde koro ve çalgı toplulukları çalışmalarına yer verilmesi,
2. 1930’lu yıllardan itibaren halkevlerinde belli müzik kurslarının düzenlenmesi ve müzik topluluklarının oluşturulup çalıştırılması,
3. Cumhuriyetin ilk evrelerinden itibaren belli müzik derneklerinde bireysel ve toplu müzik ve kurs çalışmalarının düzenlenmesi,
4. 1940 – 1950’li yıllardan itibaren belli folklor derneklerince yürütülen belli müzik çalışmalarının yoğunlaşmaya başlaması,

5. 1950’li ve özellikle 1960’lı yıllardan itibaren belli okullarda özengen müzik çalışmalarına ve etkinliklerine yönelişin belirgin bir hız ve yoğunluk kazanmaya başlaması,
6. 1974 yılından itibaren ortaokul programlarında zorunlu müzik dersine ek olarak “koro, çalgı ve çalgı toplulukları” adıyla seçmeli derslere yer verilmesi,
7. Belli kamu kuruluşlarında ve özel kuruluşlarda düzenli özengen müzik çalışmalarına yer verilmeye başlanması” (Say, 1996; 121).

Fenmen (1953 Akt. Say 1996)’in amatör müzikçilerle ilgili görüşleri şöyledir: Bir ülkenin müziği kuşkusuz ki profesyonel müzikçiler elinde yaşam bulur ve gelişir. Ama amatörlerin katkısı da küçümsenmeyecek kadar çoktur. Toplumumuzun profesyonel olduğu kadar, belki daha fazlasıyla amatör (özengen) sanatçıya ihtiyacı vardır. Sanatı besleyecek olan amatörlerdir. Çocuklar yeteneği çok ya da az olsun iyi bir müzik eğitimi almalıdır. Amatör müzikçi sayısını artırmak için dünya ülkelerinin çoğu büyük çaba harcamaktadır. Sanat alanındaki yeni gelişmeler için amatörler gereksinim vardır. Bir ulusun sanat düzeyi amatörlerle ölçülür.

Uçan (1994)’ a göre özengen müzik eğitiminde daha çok, müziği izleyip dinleyerek tüketen ya da kullanan kitleler yerine, müziği yalnızca zevk ve doyum sağlamak için yapan müzik severler ve amatör müzikçiler yetiştirmek hedeflenmektedir. Müziksel öğrenmenin son derece kalıcı ve izli olduğu bu tür uygulamalarda, bireyin ilgisi, isteği, yatkınlığı ve yeteneği doğrultusunda ve ölçüsünde gelişerek katılımında bulunması, doyum sağlaması esastır.

Özengen müzik eğitimi, ülkemizdeki genel ve mesleki müzik eğitimi arasında bir köprü görevi görmektedir. Genel müzik eğitimi bireyi özengen müzik eğitimine yönlendirirken, özengen müzik eğitimi ise mesleki müzik eğitime yönlendirir. Özengen müzik eğitimi bu özelliğinden dolayı, ülkemizdeki müzik eğitiminin gelişmesi açısından büyük bir sorumluluk üstlenmektedir. Özengen müzik

eğitiminin, dolayısı ile müzik eğitiminin vazgeçilmez unsurlarından birisi de çalgı eğitimidir.

2.2. Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, bireye müziksel birikimleriyle yeteneklerini birleştirerek kendi düzeyini geliştirme olanağı sağlar. Bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlarda eğitilmesi olanağını sağlar.

Günay ve Özdemir (2003:72)'e göre; “müziğin öğretilmesinde, öğrenilmesinde, müziğin yaşatılmasında çalgı; kendisinden vazgeçilmez bir materyaldir”. Uslu (2006)'ya göre çalgı eğitimi, bir ya da birden çok çalgının kullanılmasıyla, genellikle bireysel, bazen de toplu biçimde yapılan, bireyi çalgı aracılığıyla yetiştirme, geliştirme, müzik alanında ve müziksel anlamlarda içeriği bulunan istendik davranışlar kazandırabilme eğitimi olarak nitelendirilebilir. Çalgı eğitimi, insanın kendisini yakından tanıyabilmesi, var olan yeteneklerini anlayabilmesi, eğitim aracılığıyla mevcut becerilerini geliştirip, yeni beceriler elde edebilmesi ve bu sayede kendisini gerçekleştirebilme şansı veren bir uğraş olmasından dolayı müzik eğitiminin önemli bir koludur.

Bugün ülkemizde çalgı eğitimi, genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi türlerinin hepsinde yaygın olarak devam etmektedir. Mesleki müzik eğitiminde, Devlet Konservatuvarları, Güzel Sanatlar Fakülteleri, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, Sahne ve Tasarım Fakülteleri, Müzik ve Sahne Sanatları Fakülteleri ve Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri programlarında çeşitli çalgıların öğretimi mevcuttur. Okullarımızdaki genel müzik eğitimi alanında ise çalgı eğitimi açısından çeşitli zorluklar yaşanmaktadır.

Genel müzik eğitimi alanında çalgı öğretimi açısından yaşanan zorlukların başında, hangi çalgıların öğretiminin uygulanacağı kararının verilmesi gelmektedir.

Günay ve Özdemir (2003)'e göre; okullarda öğretilen blok flüt ve mandolinin dışında, başka bir kategoride düşünülmesi gereken, bir öğrenme sürecini ayrıca gerektirmeyen vurma çalgılar, özellikle ilk sınıflarda kullanılabilir. Herhangi bir nitelikte ses çıkarabilen oyuncaklardan, ritmik işitme ve uygulama yapma yeteneğini geliştiren (çelik üçgen, iki çubuk) çalgılara, oradan da ezgi çalınabilen ve herkes için çalınması kolay olan (metelefon, kselefon) çalgılara kadar birçok çalgı, yaş ve sınıf düzeyine göre seçilerek kullanılabilir. Fakat asıl sorun orta öğretimdedir. Öğrenci büyümüş genç olmuştur veya olmak üzeredir. Ona bir çocuk çalgısı değil, bir gençlik çalgısı daha çok yakışacaktır: Gitar, bağlama gibi çalgılar veya piyano, yaylı çalgılar, nefesli çalgılar veya diğer çalgılar. Bu çalgılar okuldan sonraki yaşamlarında da bireyin çalmaya devam edeceği yaşama daha yakın olan çalgılardır. Fakat sınıf ortamında bu çeşit çalgıların topluca öğretilmeleri nerede ise olanaksızdır. Çünkü bu çalgılar bire bir öğrenme ortamları gerektirmektedirler. ABD'de ve İngiltere gibi ülkelerde bu sorun, öğrenciye okulda, seçmiş olduğu çalgıda bireysel olarak çalgı dersi verme olanağı bulunarak çözülmektedir. Bizde de bazı pilot okullarda bu çözüm yolunu denemek ve uygulanabilmesi yolunda girişimlerde bulunmanın yararlı olacağına inanılmaktadır.

Okullarımızda çalgı öğretimi alanındaki eksiklikler, öğrencilerin mesleki veya özengen çalgı öğretimi alanına yönlendirilmesi yolu ile biraz olsun giderilmektedir.

2.3. Klasik Gitar ve Başlangıç Aşamasında Gitar Öğretimi

Klasik gitarın müzik dünyasında tanınması ve yaygınlaşması, modern gitarın temellerinin atıldığı 17. Yüzyıl sonlarıyla özellikle 18. Yüzyıldan itibaren oluşmuştur. 20.yüzyılda, elektronik müziğin de gelişmesiyle, popülerliği iyice artmıştır. Gitarın yaygınlaşması yakın zamanlarda olmasına rağmen, yapılan araştırmalar gitarın kökeninin çok eski tarihlere dayandığını göstermektedir.

“Hitit Gitarı, gitar tipi enstrümanlar arasında en eski olarak bilinendir. Ankara'daki Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde sergilenen yaklaşık olarak 3300 yıl (M.Ö.1400) öncesine ait gitar çalan insan figürlü oymalı kaya, Alacahöyük civarındaki kazılarda ortaya çıkarılmıştır. Bu tarihi esere dikkat edildiğinde, gitarın sapında perdeler olduğu fark edilebilir. Aynı dönemlerde uzun saplı Lut'ların Mısır'da da kullanıldığına ilişkin tarihi bilgiler bulunmaktadır. Bu durumun o çağlarda Hitit'liler ile Mısır'lılar arasındaki yakın ilişkilerden kaynaklanabileceği belirtilmektedir” (Kanneci, 1988:4).

Gitar, bugün kullandığımız halini alana kadar (değişik isimler ve boyutlarla) çeşitli aşamalardan geçmiştir. Her alanda olduğu gibi bilim ve teknolojinin gelişmesi gitarı da etkilemiş ve bugün kullanılan modern gitara aşama aşama ulaşılmıştır. Rönesans ve barok dönemlerde vihuela, luth ve lavta isimlerinde gitarın ataları sayılan çalgıları görmekteyiz. Vihuela, gitara benzeyen bir yapıda fakat gövdesi daha küçük ve incedir. Telleri ünison olarak altı çift teldir. Akord düzeninde sadece 3. telde gitardan farklılık gösterir. 3.tel, günümüz gitarının 3. telinden yarım ses daha pestir. Lavta, şekil olarak Ud'a benzemekle beraber, sapı daha uzun ve perdelidir. Luth ise Lavtadan daha derin gövdelidir (Yöndem,1998).

“Gitar yapısal olarak 18.yy.'ın sonlarına kadar pek çok aşamadan geçmiş ve bu dönemde altıncı telin eklenmesiyle günümüzde kullanılan şeklinin ilk örnekleri oluşmuştur. Teorik olarak en önemli gelişme ise “Arte de Tocar la Guitarra Espanola Por Musica” isimli kitabın 1799 yılında Fernando Ferandiere tarafından yayınlanmasıdır. 18.yy.'ın sonları ve 19.yy.'ın ortalarına rastlayan romantik dönemde, gitarın gelişimine önemli katkılar sağlayan temsilciler; İtalya'dan Carulli (1770 - 1841), Carcassi (1792 - 1853) ve Giuliani (1781 – 1829) ile İspanya'dan Aguado (1784 – 1849) ve Sor (1778 -1839) dur. Bu sanatçılar zamanlarının iyi çalgıcıları olarak kabul edilirlerdi” (Küçükay, 1992:5).

Gitarın bugünkü modern şeklini almasına yol açan çalışmalar, 18. yüzyıl boyunca devam etmiştir. Bu dönemde gitara altıncı tel ilave edilmiş, ünlü İspanyol gitar yapımcısı Antonio Torres bu gelişimlere önemli katkılar sağlamıştır (Bacon, Day, 1991). Bugün kullanılan modern gitarı ilk yapan kişi Antonio Torres'dir.

Torres bu gitarını 1863 yılında yapmış ve modern gitarın gelişmesinde en önemli adımı atmıştır. Geliştirdiği 650 mm. Tel uzunluğu daha sonraları standart uzunluk olarak kullanılmıştır (Kanneci, 1988). Francisco Tarrega da gitarda modern çalma biçiminin gelişmesine büyük katkılar sağlamış, birçok gitar eseri yazmıştır. Ayrıca Tarrega diğer çalgılardan gitara uyarlamalar yapmış ve gitar repertuvarının gelişmesine yeni bir boyut kazandırmıştır. Noad (1994)'a göre F. Sors'dan sonra, gitarın büyümesine en büyük katkı belki de Francisco Tarrega (1854-1909) tarafından yapılmıştır. Tarrega besteleri ve gitara diğer çalgılardan yaptığı uyarlamaları yanında iyi bir gitar eğitimcisidir. Öğrencilerinin kazandığı başarılar dikkate alındığında, Tarrega; modern gitar ekolünün kurucusu olarak tanımlanmaktadır.

20. yüzyıla gelindiğinde artık modern gitar tekniği gelişimini tamamlamış ve gitar iyiden iyiye popüler olmaya başlamıştır. Gitarın tanınmasında önemli katkıları olan diğer bir isim ise Andres Segovia'dır. Segovia, 1924 yılında Paris'te verdiği konserinden sonra dünyanın önde gelen müzik adamlarının beğenisini kazanmıştır. Uzun ve muazzam bir kariyer boyunca yorulmaksızın gitarın hem bir solo enstrüman hem de orkestra ile birlikte tanınmasını sağlamıştır Noad (2004). 20. Yüzyılda; Rodrigo; Ünlü gitar konçertosu ve önemli birçok bestesiyle, Lobos; gitar konçertoları, prelüd ve etütleri, Barrios; valsleri, etütleri, Brouwer, konçertoları, etüt ve eserleriyle, Sainz de la Maza, Alirio Diaz, Narsico Yepes, Julian Bream, John Williams, Manuel Barrueco, David Russel, Kazihito Yamashita gibi gitaristler yorumlarıyla gitarın gelişmesine büyük katkılar sağlamışlardır.

Ülkemizde ise gitar ve gitar eğitimi, yakın zamanlarda yaygınlaşmaya başlamıştır.

Klasik gitarı ilk çalan kişiler arasında Dr. Fazıl Abrak ve İlya Ksantapiulos isimlerine rastlanmaktadır. Türkiye'de klasik anlamda gitar eğitimi veren ilk kişi ise Andrea Paleologo'dur. Andrea Paleologo'nun yetiştirdiği ilk kuşakta Reşit Ertüzün, Ertuğrul Şatiroğlu, Ziya Aydınhan ve Can Aybars, Panayot Abacı gibi isimlere rastlanmaktadır. İkinci kuşakta ise (yaklaşık 1950 – 1960) Mutlu Torun, Raffi Arslanyan, Misak Torosyan, Savaş Çekirge, Samih Rifat, Harun Batırbaygil, Ersin

Ünlüsoy gibi isimler bulunmaktadır. Bu gitaristler Türkiye'de gitar konserleri vermiş, çalgının tanıtılmasına önayak olmuş kişilerdir (Elmas,1986).

Ziya Aydıntan ülkemizde ilk kez bir gitar orkestrası oluşturmuş ve bu orkestra ile konserler gerçekleştirmiştir. Ankara'da Can Aybars'ın usta yetiştirme çabaları Ziya Aydıntan'ın eğitime ağırlık vermesiyle birbirini tamamlayan unsurlar olmuşlardır. Bu çabaları sonucunda Ziya Aydıntan 1970'li yılların başından bu yana ülkede gitarın bilinçli yayılmasında çok etkili olan ilk Türkçe "Klasik Gitar Metodu" nu ve arkasından "Klasik Gitar Albümü" nü yayınlamıştır (Kanneci,2001).

1970'li yılların sonunda mesleki müzik eğitimi kurumları programlarına girmeye başlayan gitar eğitimi sonraki yıllarda hızla gelişmiştir. Bugün ülkemizde gitar eğitimi, hem mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda (Devlet Konservatuvarları, Güzel Sanatlar Fakülteleri, Müzik ve Sahne Sanatları Fakülteleri Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri) hem de özengen müzik eğitimi (İlköğretim ve lise müzik kulüpleri, özel dershaneler ve özel dersler) bünyesinde gelişerek devam etmektedir.

Diğer çalgılarda olduğu gibi klasik gitar öğretimi de uzun ve zorlu bir süreci gerektirir. Bu sürecin verimli geçmesine olumlu etkileri olacak birçok faktör vardır. Bunlar arasında, öğrenci ile ilgili özellikler (fiziksel özellikleri, müzik alt yapısı, ilgisi, bunu sabırla sürdürebilmesi v. b.), öğretmen ile ilgili özellikler (alanında uzman olması, pedagojik formasyonunun yeterli olması, öğrenme kuramları ve etkin öğrenme tekniklerini bilmesi ve uygulaması v.b.) örnek olarak gösterilebilir.

Elmas (1994:83)'a göre gitarı öğrenebilmek için öncelikle gitarı sevmek ve öğrenmeyi istemek gerekir. Herkes belli bir yere kadar bir şeyler yapabilir ama iyi gitar çalabilmek için yetenek şarttır. İyi bir müzik kulağı, sağlam bir ritim duygusu, ilerlemeyi çabuklaştırır. Gitar öğrenmek isteyen kişi bilinçli ve sistemli bir çalışma alışkanlığına sahip olmalı, hırslı ve kararlı olarak sabırla çalışmalıdır.

Klasik gitar öğretiminde başlangıç aşaması her çalgıda olduğu gibi çok önemlidir. Öğrenciye temel davranışlar bu aşamada kazandırılmaktadır. Ayrıca, öğrenci gitarı bu aşamada sevmektedir.

Gitarın başlangıç aşaması için yazılan gitar metotlarını incelediğimizde başlangıç için temel davranışların öğretilmesi konusunun ilk derslerde verildiğini görmekteyiz. Birol (2005)'a göre gitar öğretimine genel pozisyonların tanıtımı ve sağ el ile başlanır. Pozisyon konusu iyi çalabilmenin temel koşuludur. Önce oturuş, bacakların açıklığı, sol ayağın altına veya bacak üstüne konacak yükselti, sol bacağın vücuda göre açısı ve öğrencinin yaşına ve boyuna göre yüksekliği, gitarın sol bacağa yerleştirilmesi, vücuda göre çalgının nasıl durması ve sapın yer düzlemine olan açısı, sağ kolu gitar üzerine yerleştirme, elin tellere yaklaşma açısı, sağ bileğin en serbest şekilde nasıl çalması gerektiği, sağ el parmaklarının tellere en verimli şekilde nasıl yaklaşması ve uzaklığı gibi konular iyice öğrenilmeden çalma işlemine başlamak yanlış olur. Sağ el başlangıç çalışmaları açık tellerde "yaslayarak" (apoyando) ve "çekerek" (tirando) tekniklerinin anlatımı ve küçük çalışmalar ile başlar.

Tablo 2.1. Türkiye'de Klasik Gitar Eğitiminde Kullanılan Başlangıç Metotları

Metot	Yazar
Gitar Metodu I	Ziya Aydın
Klasik Gitar Metodu	Ahmet Kanneçi
Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu	Bekir Küçükay
La Escuela De La Guiterra Vol-I	Mario Rodriguez Arenas
Metodo de Guitarra	Dionisio Aguado
Gitar Metodu	John Mills
Guitarra Methode	Nicolas Alfonso
Gitar Metodu	Kemal Belevi
Klasik Gitar Metodu	İbrahim Kayaalp
Complete Method for Guitar	Ferdinando Carulli
Klasik Gitar Metodu	Murat İşbilen
Klasik ve Pop Gitar Metodu	Süleyman Tarman
AGSL Gitar Lise Hazırlık	Sadık Yöndem
Gitara Giriş	Ertan Birol

Gitar öğretimi için yazılan başlangıç metotlarında, sağ el için kullanılan çalma teknikleri olarak, genellikle “apoyando” ve “tirando” teknikleri kullanılmaktadır. Gitarda tellerin öğretimi içinse, öğretime genellikle birinci tel birinci pozisyondan (konum) başlandığı görülmektedir (Erim,2005).

Gitar öğretiminde başlangıç aşaması için farklı birçok yöntem kullanılmakta ve her geçen gün yeni yöntemler denenmektedir. Bütün bu çalışmalar daha iyi ve nitelikli gitar öğretimi için gereklidir.

2.4. Öğrenme ve Öğrenme Kuramları

Öğrenmenin oluşumu ve insanların nasıl öğrendiği ile ilgili araştırmalar, insanlık tarihinin ilk yıllarına kadar uzanan uzun bir süreci kapsar. Bütün bu çalışmalar insanların öğrenme düzeylerini geliştirmek için yapılmış ve yapılmaktadır. Sönmez (2007)’e göre “öğrenmeyi açıklayan kuramların her biri, öğrenme olgusunu tümüyle açıklamaktan şimdilik çok uzaktır. Böyle olmakla birlikte, öğrenmeyle ilgili elimizde sağlıklı bilgiler de vardır”.

Özden (2003)’e göre genel anlamda öğrenme, çevresi ile etkileşimi sonucu kişide oluşan düşünce, duyuş ve davranış değişikliğidir. Özden (2003)’e göre öğrenmenin doğasını açıklamaya çalışan çeşitli kuramları dört ana başlık altında toplanabilir:

- 1) Davranışçı öğrenme kuramları
- 2) Bilişsel öğrenme kuramları
- 3) Duyuşsal öğrenme kuramları
- 4) Beyin temelli öğrenme kuramları

Davranışçı öğrenme kuramları, öğrenmenin uyarıcı ile davranış arasında bir bağ kurularak geliştiğini ve pekiştirme yoluyla davranış değiştirmenin gerçekleştiğini

kabul eder. Pavlov'un laboratuvarında köpeğin salgı sistemi üzerine çalışmakta iken, sadece yiyeceğe değil yiyeceği getiren kişiyi de gördüğünde salya akıtması üzerine geliştirdiği klasik koşullanma, davranışçı akımın en çok bilinen öğrenme kuramıdır. Watson ve Guthrie - Bitişiklik Kuramı, Thorndike - Bağ Kuramı, Skinner - Edimsel Koşullama Kuramı davranışçı kuramlardır (Özden,2003).

Bilişsel kuramlara göre ise öğrenme, doğrudan gözlemlenemeyen zihinsel bir süreçtir. Gestalt kuramı, bilgiyi işleme kuramı, Bandura'nın sosyal öğrenme kuramı bilişsel kuramlar olarak karşımıza çıkar.

Duyuşsal kuramlar, öğrenmenin doğasından çok sonuçlarıyla ilgilidirler. Bu kuramlar, sağlıklı benlik ve ahlak gelişimini vurgularlar (Özden,2003).

2.4.1. Sosyal Öğrenme Kuramı

İnsanların birbirinden öğrenmesi olgusuna ilk dikkat çeken John Dewey olmuştur. Her birey bir topluluk içinde büyüdüğü ve büyümek zorunda olduğu değişmez bir gerçektir. Dewey (1966,Akt Yeşilyaprak ve diğerleri,2004)'e göre en iyi öğrenme ortamı öğrencilerin öğretmenleri ile ve birbirleriyle ilişki içinde bulunduğu amaca uygun faaliyetlerin yapıldığı yerdir. Sosyal öğrenme ile ilgili bir başka kuramcı da Rus psikolog Lev Vygotsky'dir Vygotsky, özellikle bilişsel gelişim ve dil gelişimi ile ilgilenmiştir. Sosyal öğrenme kavramı ilk defa 1947 yılında Julian Rotter tarafından kullanılmıştır. Rottere göre insan, hayatına tesir edebilen yaşam deneyimlerini etkileyebilme yeteneğine sahip bilinçli bir varlıktır. Günümüzde sosyal öğrenme kuramı denildiğinde Albert Bandura akla gelmektedir. Bandura'nın 1960'ların başında, öğrenmeye getirdiği yaklaşım sosyal davranışçılıktır. Bandura'nın öğrenme kuramı davranışçı yaklaşımın bir çeşit kolu gibi görünse de bilişsel öğrenme kuramı ile analitik davranışçı kuramın birleştirilerek ortaya konulan bir çeşit orta yol kuramıdır (Yeşilyaprak ve diğerleri,2004).

Lefton (1990)'a göre sosyal öğrenme kuramı üç önemli farklılığı ortaya koymuştur:

- 1) Davranış öğrenilir fakat hemen gösterilemeyebilir. Gözlem sonunda kazanılan davranışların hemen gösterilmesi gerekmemektedir. Birey kazandığı davranışı daha sonraki yaşantısında gösterebilir.
- 2) Öğrenme her zaman pekiştirece bağlı değildir.
- 3) İnsan uyarıcıya tepki veren pasif bir organizma değildir (Akt.Yeşilyaprak ve diğerleri,2004).

Sosyal öğrenmede temel faktör, bireyin başkalarını gözlemleyerek öğrenmesidir. Birlikte öğrenme ortamında öğrenen ile öğretmenlerin etkileşim içinde olması, öğrenene; gözleme, taklit etme ve zihinsel fonksiyonlar geliştirmede gerçek fırsatın sağlanması gerekir. Öğrenmenin etkililiği, öğrenenin modelden gözlediği davranışı taklit edebilme kabiliyetine bağlıdır. Gözlemlenen davranışın sonucunda modelin almış olduğu olumlu pekiştireç veya ceza gözlemleyen o davranışı taklit edip etmeme kararını etkiler.

Sosyal öğrenme kuramının en önemli ögesi modeldir. İnsanların bir davranışı öğrenebilmeleri için o davranışın başkaları tarafından nasıl yapıldığını görmeleri gerekir. Tuckman (1992)'a göre model alan kişi gözlemlenerek şu davranışlar öğrenilebilir;

- 1) Yeni bilişsel beceri ve davranışlar öğrenilebilir.
- 2) Öğrenilenleri güçlendirir veya söndürür.
- 3) Model gözlemlenerek sosyal güç ve motivasyon sağlanır.
- 4) Model gözlemlenerek çevrenin ve nesnelerin nasıl kullanılacağı öğrenilir.
- 5) Model gözlemlenerek duygusal tepkilerin nasıl ortaya konulacağı öğrenilebilir (Akt.Yeşilyaprak ve diğerleri.2004).

2.4.1.1 Gözlem yoluyla öğrenme

Tuckman (1992), gözlem yoluyla öğrenmeyi dört temel süreçle açıklamıştır. Bunlar; dikkat, hatırlama, davranışa dönüştürme ve güdülemedir:

- 1) Dikkat etme süreci: Gözlem yoluyla öğrenmenin temel koşulu dikkat etmektir. Bireyin modelin yaptıklarını doğru olarak izleyip algılaması gerekmektedir. Burada model davranışı yapan kişi, model davranışın özelliği, model davranışı öğrenen kişinin özelliği olmak üzere üç faktör etkili olmaktadır. Model davranışın, basit, açık, ilgi çekici ve işlevsel değerinin olması gerekmektedir. Model davranışı gözlemleyen kişinin algılama kapasitesi, eğilimleri, yatkınlıkları ve tercihleri davranışa karşı dikkat sağlamada etkilidir.
- 2) Hatırlama süreci: Geçmişte başkalarından gördüğümüz davranışları hatırlamak için, semboller, resimler, hayali ve somut nesnelerden yararlanmak suretiyle beynimize kodlarız. Bu davranışların unutulmaması için uygulanması ve zihinsel olarak deneme ve pratik yapılması gerekmektedir.
- 3) Davranışa dönüştürme süreci: Bellekte kodlanan davranışların daha sonra birey tarafından davranışa dönüştürülmesidir. Kişinin davranışı gördükten sonra kendisinin yapması halinde öğrenme oluşur. Bu süreçte, öğretmen ve diğer kişilerin geri bildirimde bulunması davranışın istenilen düzeye getirilmesinde önemli yer tutar.
- 4) Güdüleme Süreci: İnsanlar dışarıda gözlemlediği davranışı yapan modelin çevreden aldığı tepkiye bakarak o davranışı taklit edip etmeyeceğine karar verir. Eğer gözlemlenen davranış sonunda model ödüllendirilir ise o davranışı yapma isteği oluşur. Model cezalandırılır ise de o davranıştan kaçınma yoluna gidilir (Akt. Yeşilyaprak ve diğerleri.2004).

2.5. Öğretim Teknolojisi

Yaygın bilinen anlamıyla öğretim teknolojisi, iletişim devriminin yarattığı, öğretmen, kitap ve yazı tahtası yanında öğretimsel amaçlar için kullanılabilecek kitle iletişim araçlarıdır. Öğretim teknolojisini oluşturan araçlar şunları içerir: Televizyon,

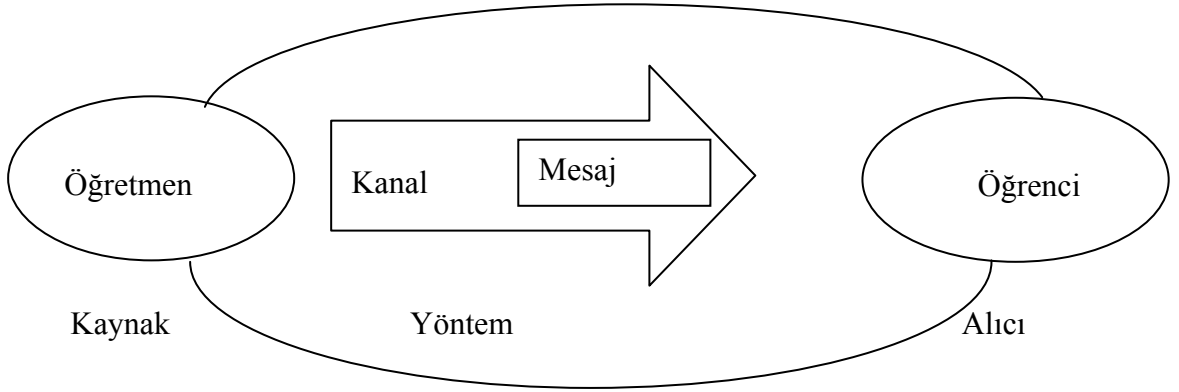
filmler, tepegöz projektörleri, bilgisayarlar ve diğer donanım ve yazılımlar. Reiser (1987:11Akt.Yalın2007:4), öğretim teknolojisini, “daha etkili bir öğretim sağlamak amacıyla, öğrenme ve iletişimle ilgili araştırmalara dayalı, insan ve maddi kaynakları birlikte kullanarak, öğretme ve öğrenme süreci bütünüünün belirli özel hedefler açısından sistematik olarak tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesidir” şeklinde tanımlamaktadır. Alkan (1998:16) öğretim teknolojisini, “öğretimin, eğitimin bir alt kavramı olduğu anlayışına dayalı olarak ve belirli öğretim disiplinlerinin kendine özgü yönlerini dikkate alarak düzenlenmiş teknolojiyle ilgili bir terimdir.” şeklinde tanımlamıştır. Yine Alkan’ a göre; “Bu terim, ilgili disiplin alanlarına özgü olarak etkili öğrenme düzenlemeleri oluşturmak üzere amaçlı ve kontrollü durumlarda insan gücü ve insan gücü dışı kaynakları birlikte işe koşarak belirli özel hedefler doğrultusunda, öğrenme ve öğretme süreçleri tasarımı, işe koşma, değerlendirme ve geliştirme eylemlerinin bütünüünü içeren sistematik bir yaklaşımı ifade etmektedir” (Akt.Demirel ve diğerleri,2004:13).

Öğretim, öğrenmelerin gerçekleşmesi için bilginin ve ortamın düzenlenmesidir. Ortam denilince yalnızca öğretimin yapılacağı yer değil, bilginin aktarılmasında ve öğrenen bireylere çalışmalarında rehberlik edilmesinde kullanılacak yöntemler, araç-gereçler ve materyaller de kastedilmektedir. Bireye kazandırılacak bilgi ve ortam arasındaki ilişki, öğretim hedeflerine göre değişebilmektedir. Örneğin, öğretim hedefi eğer bir video çekimi yapılmasını gerekli kılıyorsa, öğretim ortamı da bunun gereklerini yerine getirecek şekilde düzenlenir (Demirel ve diğerleri.2004).

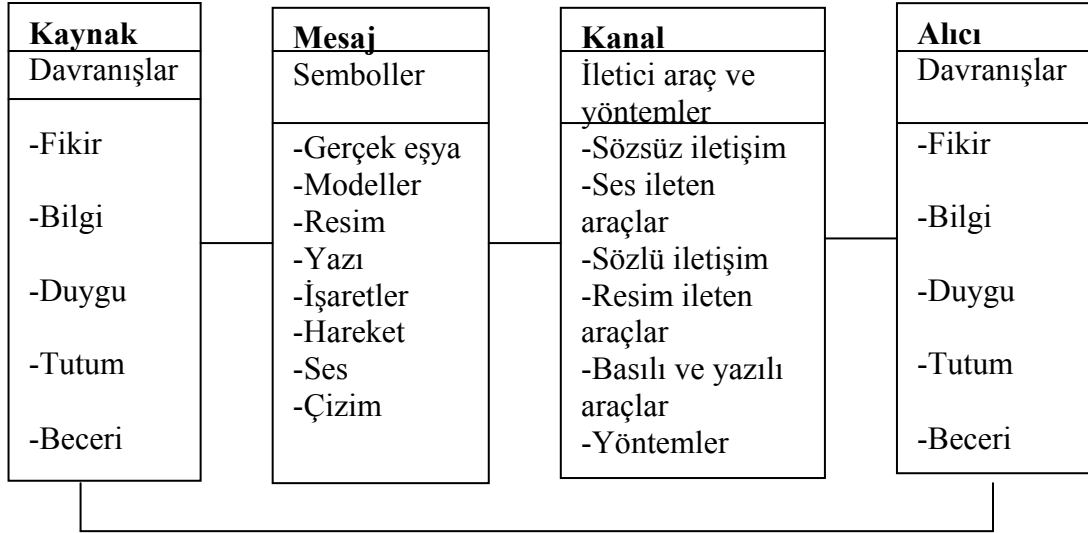
Yalın (2007:12)’a göre birçok eğitimci iletişimi, öğretme-öğrenme süreciyle aynı anlamda kullanmakta ve değerlendirmektedir. Öğretme- öğrenme süreci açısından bakıldığında iletişimin temel işlevi, anlamları ortak kılmanın yanı sıra duygu, düşünce, bilgi ve becerileri paylaşarak davranış değişikliği meydana getirmektir.

Tanımlardan görüldüğü üzere iletişim öğrenmeyle aynı anlamda değerlendirilmektedir. İletişim sürecine baktığımızda şu temel öğeleri görmekteyiz: kaynak, mesaj, kanal, alıcı ve geri bildirim.

Şekil 2.1. İletişim Süreci (Heinich ve diğerleri, 1993; Akt. Ergin,1998).

Şekil 2.2. İletişim Sürecinin Temel Öğeleri (Demirel ve Diğerleri 2004)

2.5.1. Kaynak

Bir iletişim sürecinde kaynak, hedeflediği kişi ya da grupta davranış değişikliği oluşturmak üzere iletişim sürecini başlatan kişidir. Bu sınıfta öğretmendir (Ergin,1998; Demirel ve diğerleri,2004).

Kaynak sahip olduğu bilgi, beceri veya onunla ilgili davranışları, hareket, yazı, tablo, şekil v. b. Bir dizi sembole çevirerek kodlar (Yalın.2007)

2.5.2. Mesaj

Mesaj, bir iletişim sürecinde iletişime esas olan haber ya da bilgi olarak nitelendirilebilir (Demirel ve diğerleri.2004).

Ergin (1998)'e göre mesaj, bir ya da birden fazla kişinin bilişsel, duyuşsal ya da psikomotor davranışlarında değişiklik yapmak amacıyla düzenlenen işaretler örüntüsüdür.

2.5.3. Kanal

Mesajın alıcıya iletilmesini sağlayan araç, yöntem ve tekniklerdir. Kaynaktan gelen mesaj bir araç ya da yöntem yardımıyla kanaldan geçerek alıcının duyu organlarından en az birine iletilmek durumundadır. Genelde ne kadar duyu organı devreye girerse iletişim o derece etkin olur. Bu nedenle kanalda en etkili araçlar görsel işitsel araçlardır.

2.5.4. Alıcı

Alıcı kaynaktan gelen mesajın iletici araç ve yöntemleri takip ederek ulaştığı kişidir. Bu kaynakta olduğu gibi bir birey, bir insan grubu ya da bir kurum olabilir. Ergin (1998) öğretme-öğrenme sürecinde kaynak ve alıcıyı, “öğretme-öğrenme sürecinde kaynak olarak, iletişim eylemini başlatan kişi konumundaki öğretmeni,

alıcı olarak da öğretmenin gönderdiği mesajlara hedef olan öğrenciyi görmekteyiz”. Şeklinde ifade etmiştir.

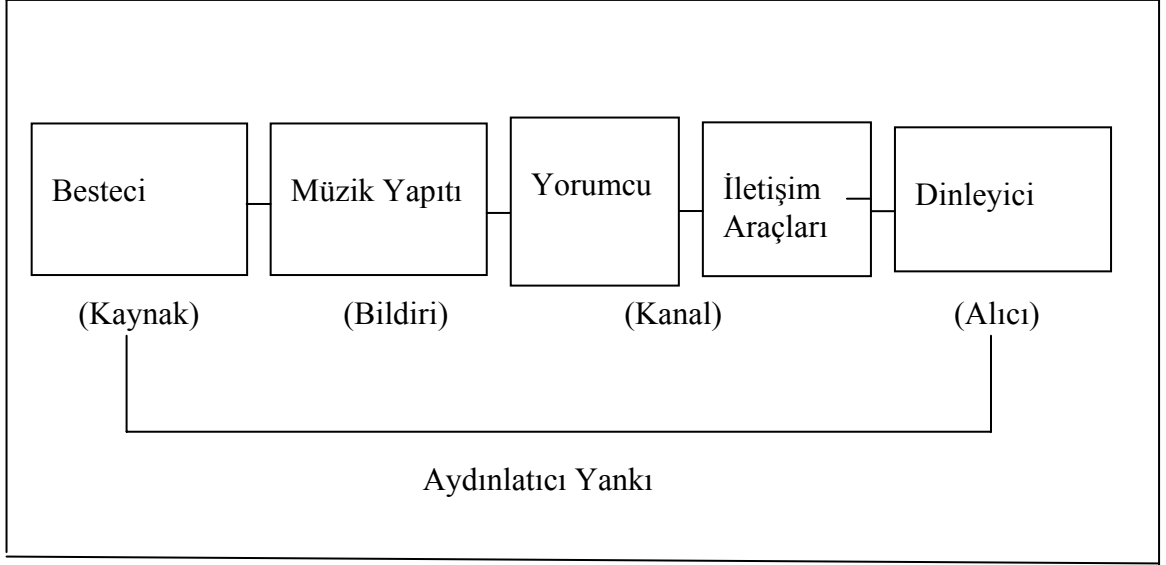
2.5.5. Dönüt

Kaynaktan gelen mesaja alıcının gösterdiği tepkinin tekrar kaynağa ulaşması sürecidir. Eğer iletişim süresinde dönüt sağlanamıyorsa iletişimin tek yönlü olduğu söylenebilir (Demirel ve diğerleri.2004 19)

İletişim sürecinde geri bildirim önemlidir. Çünkü böylece tek yönlü iletişim çift yönlü nitelik kazanır ve kaynağa amaçlanan mesajın alıcı tarafından doğru algılanıp algılanmadığını anlamasına imkân sağlar (Yalın,2007).

Uçan (1996) müziksel iletişim başlıklı yazısında, iletişimin öğelerini müzik eğitimi alanına uyarlamıştır. Uçan (1996)’a göre iletişim öğelerinden kaynak, müziksel iletişimde besteciyi temsil etmektedir. Mesaj ise doğal olarak müzik yapıtıdır. Müziksel iletişimin önemli unsurlarında olan “seslendirici-yorumcu” ise Uçan’a göre sonradan yeniden yaratıcı “kaynak” olarak yer bulmaktadır. Müziksel iletişimde “kanal” ise; bestecinin belirli sembollerle oluşturduğu müzik yapıtının dinleyiciye iletilmesini sağlayan araç, yöntem ve tekniklerdir. Bunlar sesli, sesli ve görüntülü iletişim araçları (Radyo, televizyon, video, teyp v.b.) olabildiği gibi, seslendiricinin eseri direk dinleyiciye sunması şeklinde de olabilmektedir. Müziksel iletişimde “Alıcı”, bestecinin başkasıyla paylaşacağı duygu, düşünce, izlenim ve tasarımlarını içeren müziksel bildirisinin iletileceği, sunulacağı kişidir. Uçan’a göre müziksel iletişimde “Dönüt” ise dinleyicinin besteci ya da yorumcuya, kendisine iletilen müziksel bildirisini anlayıp anlamadığını veya anladıysa derecesini gösteren tepkisidir. Müziksel iletişimde, müzik eleştirmeni ve müziksel iletişim ortamı ve çevresinin de müziksel iletişime önemli etkileri bulunmaktadır.

Şekil 2.3. Müziksel İletişim Öğeleri (Uçan,2004).

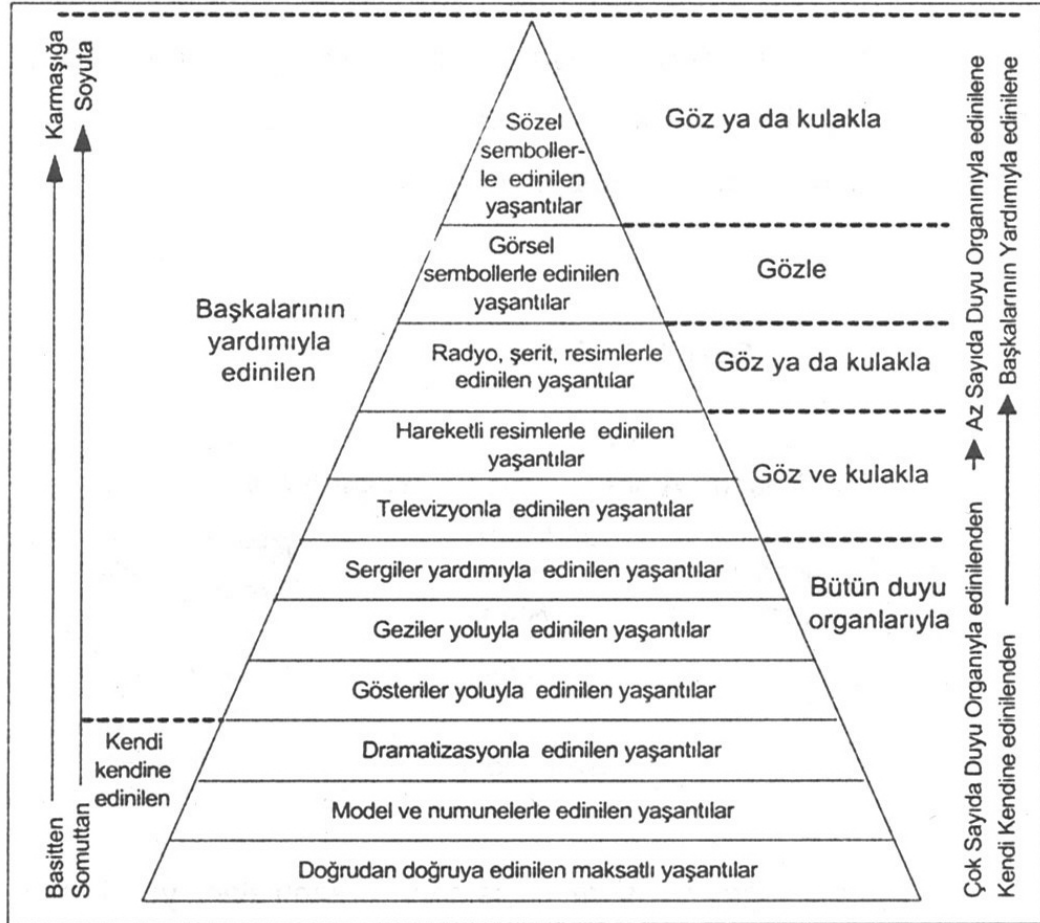

2.5.6. Öğretim Teknolojisinin Gelişimi

Öğretimin doğrudan öğrenci için tasarlanması, öğrenme kuramlarındaki gelişmeler ve teknolojik gelişmeler, öğretim teknolojisinin bir bilim dalı olarak tanımlanmasına ve gelişmesine neden olmuştur. Bunun sonucu olarak Güney Kaliforniya Üniversitesi'nden Dr. James Finn, ilk defa, 1960'larda öğretim teknolojisi alanında araştırma yapmak amacıyla devlet kaynağı sağlamış ve öğretim teknolojisinin tanımını yaparak bu bilim dalının gelişmesine öncülük etmiştir. (Şahin ve Yıldırım.1999:7).

Edgar Dale tarafından çizilen “yaşantı konisi” ‘sinde, değişik öğretim materyallerinin öğretim ortamındaki basitten-karmaşığa, somuttan-soyuta ve çok sayıda duyu organı ile edinilen-az sayıda duyu organı ile edinilen ve ayrıca kendi kendine edinilen- başkalarının yardımı ile edinilen “yaşantılar gösterilmiştir.

Şekil 2.4. Yaşantı Konisi (Edgar Dale Audio-visual Methods in Teaching.)

Yaşantı Konisi'nin dayandığı bilimsel ilkeleri Çilenti şöyle sıralamaktadır (Çilenti, 1988).

1. Öğrenme işlemine katılan duyu organlarımızın sayısı ne kadar fazla ise o kadar iyi öğrenir ve o kadar geç unuturuz
2. En iyi öğrendiğiniz şeyler kendi kendimize yaparak öğrendiğimiz şeylerdir.
3. Öğrendiğimiz şeylerin çoğunu gözlerimizin yardımıyla öğrenebiliriz.
4. En iyi öğretim somuttan soyuta ve basitten karmaşığa doğru giden öğretimdir.

Görsel-işitsel araçlarla, olabildiğince çok duyu organının kullanılabilirdiği öğrenme ortamlarına ilgi zamanımızda da sürmektedir (Günay, ve Özdemir2003).

2.5.7. Müzik Öğretimi Teknolojisinin Ülkemizdeki Durumu

Müzik eğitimimizde, çalgılar, kitaplar, gramofon ve plaklar 1950'li yıllardan sonra büyük makaralı teypler (Tonbandgeraet), sonraları kasetçalar ve günümüzde CD'ler ve diğerleri kullanılagelmiştir. Orff Çalgıları ülkemize 1950'li yılların başında girmiştir. Yine 1950'li yıllarda Gazi Eğitim Enstitüsü ve Orta Öğretmen Okulu'nun o zamanki adıyla Müzik Şubesinde yalnız şan, piyano ile yaylı çalgılar (keman, viyola, viyolonsel) öğretimi yapılmaktaydı. Blok Flüt öğretimi 1968-1969 öğretim yılından itibaren Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünde başlamıştır. Flütün yaygınlaşmasıyla mandoline olan ilgi azalmıştır. Müzik Eğitimi Bölümlerinin programlarına nefesli çalgıların, gitarın ve bağlamanın girişi de 1970'li yıllara rastlamaktadır. En son giren çalgı ise kontrbastır. Müzik Eğitimi Bölümleri'ndeki Program Geliştirme çalışmaları, Hacettepe Üniversitesi Mezuniyet Sonrası Eğitim Fakültesi'nin etkisinde 1970'li yıllardan itibaren başlayarak gelişmiştir. Çalgı yapımı alanındaki gelişmeler ise 1943 yılında Ankara Teknik Öğretmen Okulu'nda Müzik Atölyesi kurulmasıyla başlamıştır. Daha sonra bu kurumun elemanları Ankara Devlet Konservatuarı'na geçerek yaylı çalgı yapımını, yabancı uzmanların da yardımıyla geliştirmişlerdir. (Günay ve Özdemir.2003).

Ülkemizde, müzik öğretim teknolojisi, yapılan müzikle ilgili çalışmalarda, anlayış ve araç-gereç olarak geliştirilmiş olarak günümüze kadar gelmiştir. 15- 18 Temmuz 1997 tarihlerinde Ankara'da, çeşitli Müzik Eğitimi Bölümleri'nden gelen üyelerin oluşturduğu program geliştirme komisyonunca yeni bir ders programı geliştirilmiştir. Bu ders programının içinde 'Müzik Eğitimi teknolojisi ve Materyal Geliştirme' bulunmaktaydı. Bu ders 2000 yılında ilk kez öğretimi yapılarak başlatılmış oldu ve bugün de öğretimine devam edilmektedir (Günay ve Özdemir.2003).

2.6. Video ve Öğretimde Kullanılması

Video, Latince “görüyorum” anlamına gelen ve “görüntü işaretleri” ile ilgili bir terimdir (Alkan1988). Video sözcüğü görüntülerin bir televizyon ekranında (bugün monitör, projeksiyon perdesi v.b. araçlarla da olabilir) yansıtılması anlamını taşımaktadır. Video makinesi bir kameradan aldığı görüntü ve sesi manyetik bir bant üzerine kaydederek gerektiğinde bir alıcıya ileten araçtır (Demirel ve Diğerleri.2004:108). Video teknolojisi her geçen gün ilerlemektedir. Günümüzde Video Compact Disk (VCD) ve (DVD) teknolojisi gelişerek yaygınlaşmıştır.

Hareketli filmler, bir olay ya da olguyu anlatırken onun gerekli kısımlarını alır, gereksiz ayrıntılarını atar, önemli kısımları daha iyi belirtir; bu nedenle hareketli filmlerde izlenen olgu ve olaylar gerçekte olduğundan oldukça değişik olarak göz önüne serilir. Yani hareketli filmler bize, gerçek olgu ve olayların görüntülerini, istenen amaca göre soyutlaştırılmış ve değiştirilmiş olarak verir (Çilenti.1988).

Son yıllarda, ders kitapları, kasetçalar teyp gibi eğitime yardımcı araçların yanında video da eğitimde kullanılmaya başlanmıştır. Videonun mevcut eğitim araçlarına getirdiği yenilik, görüntü ve sesin aynı anda öğrenciye verilmesidir. Böylelikle video ile yapılan eğitim hem göze hem kulağa hitap etmiş olur. Eğitim araçları açısından bu özellikleri taşıyan televizyon ve sinema da eğitimde kullanılabilir fakat videonun farklı avantajları vardır Teker bu konuda şunları belirtmektedir:

“Radyo, televizyon ve sinemaya nazaran iletinin kalıcılığı, yinelenebilirliği, bireysel kullanma uygunluğu, ileti üzerinde denetim ve etkili olabilme, iletinin dikkat çekiciliği gibi özellikler açısından, video eğitsel amaçlı iletişim aracı olmaya daha yatkın görünmektedir” (Teker,1991:425).

Demirel ve Diğerleri (2004), video kullanımının eğitime sağlamış olduğu yararları belirli başlıklar altında toplamışlardır;

- Video, öğrenmeyi zaman-mekana bağlı olmaktan kurtarır,
- Planlı olması gereken öğrenme-öğretme etkinliklerinin gerçekten planlı olarak ele alınmasını teşvik eder,
- Öğretim süreçlerine “mikro öğretim” gibi yeni yöntemler kazandırır,
- Bireysel ve grupla öğretime yeni olanaklar kazandırır,
- Esnek ve kaliteli ev-video eğitim sistemi yaratır,
- Bilginin sunuşunda ve akışında düzen sağlar,
- Hareket renk ve ses boyutlarıyla öğrenmeyi kolaylaştırır,
- Sınıf dışı olgu ve olayları sınıf içine getirir,
- Somut ve kalıcı öğrenmeler sağlar

Videonun sağlamış olduğu yararlardan, videonun, öğrenmeyi zaman-mekana bağlı olmaktan kurtarması özelliği özengen müzik öğretimi alanı için önemli avantajlar sağlamaktadır. Öğrenen kişi video aracı sayesinde herhangi bir mekanda ve herhangi bir zamanda öğrendiklerini tekrarlayabilmekte ve öğrenmeye devam etmekte, pekiştirebilme imkanı bulabilmektedir. Rozan (1987)’a göre “videonun eğitimde sağladığı kolaylıkların başında “tekrar” gelmektedir. Tekrarın öğrenme-öğretmede önemi büyüktür. Birey bir işi tekrarladıkça daha iyi öğrenir, konuya yatkınlık sağlar. Öğrenmenin iyi ve kalıcı olması, alıştırma ve tekrar sayısına göre artmaktadır.” (Akt.Teker,1991:434). Videonun eğitimdeki diğer yararı “bilginin sunuşunda ve akışında düzen sağlar” maddesi ise; video kaydı yapılacak dersin nasıl bir akışla anlatılacağına kayıttan önce belirlenmesi ve iyi bir kayıt yapılması için önceden plan yapılmasının gerekliliğinin ortaya çıkmasıdır. Bu durum öğretilecek konunun daha planlı ve akıcı bir şekilde sunulmasını sağlayacaktır. Ayrıca değişik görüntü efektleri ve farklı kayıt teknikleri geliştirilerek öğrencilerin konuya ilgileri ve motivasyonları artırılabilir.

Video ile derse destek amaçlı çalışmalar, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Video Eğitim Programları’nda da yer almıştır. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Video Eğitim Programlarının Müzik Eğitimi kısmında “The Music Maker Series” başlıklı

Çalışmanın John James (1991) tarafından sunulan “The Guitar” bölümü VHS video kaydı şeklinde yer almıştır.

Uslu (2000)’ya göre; teknolojinin kullanımımıza sunduğu araçlardan biri de video ve bantlarıdır. Bantların çoğaltılıp yaygınlaştırılabilmesi de bir başka kolaylık olarak düşünülebilir. Çalgı çalanın kendisini izleme fırsatını elde edebilmesi, video çekimleriyle kolayca gerçekleştirilebilmektedir. Televizyonda sunulan çalgı programlarının videoya alınması mümkündür. Alınan bu kayıtlardan, yeri geldiğinde çeşitli amaçlarla yararlanılabileceği mutlaktır. Ayrıca, çeşitli çalgı eğitimi kurumlarındaki çalgı derslerinin videoya alınmasıyla, değişik zamanlarda ve değişik yerlerde bu bantlardan çalgı eğitiminde kaynak olarak yararlanılabilir. Çalgı eğitimiyle ilgili seminerlerde, sempozyumlarda, panellerde de bu tür kaynaklardan yararlanılması mümkündür.

LİTERATÜR

Çağrı (2008), “Sol Klarnet Eğitimi” adlı klarnet metodunda, metottaki tüm alıştırmaların sesli ve görüntülü kayıtlarının bulunduğu destek amacıyla hazırlanan bir DVD ek olarak sunulmuştur.

Kurtuldu (2007), “Bilgiyi İşleme Modeline Dayalı Pişano Eğitiminde Genel Öğrenme Stratejilerinin Yeri ve Görsel İmajlar Oluşturma Yönteminin Kullanılabilirlik Düzeyi” adlı doktora tezinde; bilgiyi işleme modeline dayalı pişano eğitiminde kullanılan bazı öğrenme ve çalışma yöntemlerinin kullanılma düzeylerinin tespit edilmesi üzerine çalışmıştır. Ayrıca bu yöntemlerden biri olan görsel imajlar oluşturma yönteminin, pişano eğitiminde ve öğrenme sürecinde oluşturduğu etki ortaya konulmuştur.

Kurtuldu çalışmasında hem betimsel hem de deneysel bir çalışma yöntemi izlemiştir. Deneysel çalışma öncesinde bazı ön bilgilere ulaşmak amacıyla değerlendirilen unsurlar ve belirlenen stratejileri içeren bir anket hazırlanmıştır. Hazırlanan bu anket, belli üniversitelerin pişano eğitimcileri ve 3. sınıf temel pişano öğrencilerinden oluşan örneklem grubu üzerinde uygulanmıştır. Yapılan anket çalışması sonucunda örneklem grubundan, temel öğrenme stratejilerinin kullanılma durumları ve deneysel çalışmanın yapısına dönük sonuçlar elde edilmiştir. Deneysel çalışmada, anket sonuçlarına göre en az tercih edilen yöntemlerden biri olan görsel imajlar oluşturma yöntemi ele alınmıştır. Yöntem temel pişano eğitimi alan 3.sınıf öğrencilerinden oluşan deney ve kontrol grupları üzerinde denenmiştir. Gruplar deney ve kontrol olmak üzere 5 kişi, toplamda 10 kişi ile sınırlı tutulmuştur. Yapılan deneysel çalışma sonucunda elde edilen bulgular, uygulanan “görsel imajlar oluşturma yönteminin” pişano eğitiminde başvuru olan klasik çalışma yöntemlerine göre daha etkin ve yararlı olduğunu ortaya koymuştur. Yöntemin gerek çalışma süresince, gerekse belli bir zaman dilimi içerisinde öğrenme ve hafızaya almaya dönük etkisi, yapılan ölçümler sonucu ortaya çıkmıştır. Buna göre bilgiyi işleme

modeline dayalı piyano eğitiminde “görsel imajlar oluşturma” yönteminin piyano çalışma ve öğrenmede yararlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Halisküçük (2007), Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Eğitim Anabilim Dalı’nda yapmış olduğu, “Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilere Makarna Pişirme Becerisinin Öğretiminde Video Modelinin Etkililiği” adlı araştırmasında; hazırlanan bireyselleştirilmiş eğitim programını, üç zihinsel yetersizliği olan öğrenciye uygulamıştır. Araştırmanın bağımlı değişkeni; günlük yaşam becerilerinden makarna pişirme becerisinin öğretilmesi, bağımsız değişkeni ise; video modeline dayalı olarak hazırlanan öğretim programıdır. Araştırmada tek denekli araştırma yöntemlerinden, denekler arası çoklu yoklama modeli kullanılmıştır. Araştırmada materyal olarak makarna pişirme becerisinin kamera çekimleri yapılmış, bunlar öğretim oturumunda kullanılmıştır. Araştırmada, zihinsel yetersizliği olan öğrencilere beceri öğretiminde video ile model olmanın etkili olduğunu, öğretim bittikten sonra beceriyi koruduklarını, farklı ortam, farklı zaman, farklı araç-gereç ve malzemelere genelleyebildikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bilen (2007), “Öz-Düzenleyerek Piyano Çalışmanın Sınav Performansına Etkisi” adlı doktora tezinde, Öz-düzenleyerek Öğrenme stratejilerinin Abant İzzet Baysal Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Piyano Dersi öğrencileri tarafından ne derecede kullanıldığı, başarılarına göre öğrencilerin öz-düzenleyerek öğrenme strateji kullanımları arasında farklılık olup olmadığı anlaşılmaya çalışılmıştır. Ayrıca öğrencilerin piyano çalışmaları sırasında ortaya koydukları kesitsel çalışma düzenlerinin, öğrencilerin başarıları ve piyanoya başlama yaşları açısından farklılık gösterip göstermediği ortaya konmaya çalışılmıştır. Araştırmada nicel ve nitel değerlendirme metotları bir arada kullanılmıştır. Öğrencilerin oturum içi zaman yönetimlerini ve kesitsel çalışma düzenlerini saptamak için öğrencilerin piyano final sınavına hazırlanma süreçlerini temsil ettiği varsayılan iki çalışma oturumu, videoya kaydedilmiştir. Bu çalışma oturumları sınava hazırlanma sürecinin ilk ve son haftası içinde olmak üzere zamanını öğrencilerin belirlediği ellişer dakikalık iki çalışma oturumudur. Bu kayıtlar araştırmacı tarafından oluşturulan Video Gözlem Formuna göre değerlendirilmiştir.

Sayar (2007), “Pişano Metodu-1” adlı metoduna destek amaçlı teknik, etüt ve eserlerin sesli ve görüntülü kayıtlarının bulunduğu bir DVD hazırlamıştır.

Eroğlu (2006), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü’nde yapmış olduğu yüksek lisans tezinde, Biyoloji ortaöğretim 3.sınıf öğretim programında yer alan “Biyoteknoloji ve Genetik Mühendisliği” ünitesinin, biyoteknoloji ile ilgili kavramlarının öğretilmesinde, öğretmen merkezli öğretim etkinliğine bir alternatif olarak “Görsel ve İşitsel Materyal” destekli öğretim etkinliği kullanılarak, öğretmen merkezli öğretim etkinliğiyle karşılaştırılması ve bu etkinliğin öğrenmeye etkisinin ortaya çıkarılmasını amaçlamıştır. Ayrıca kullanılan farklı iki etkinliğin öğrencilerin biyoloji dersine ve biyoteknoloji konusuna karşı olan tutumlarını nasıl etkilediğinin de ortaya çıkarılmasını amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini, 2005-2006 eğitim-öğretim yılında Ankara ili Atatürk Anadolu Lisesinde öğrenim gören Lise 3. sınıf öğrencilerinin oluşturduğu şubeler arasından, tesadüfi örnekleme yöntemine göre (random) seçilmiş iki şube oluşturmuştur. Deney grubu 24, Kontrol grubu 28 olmak üzere toplam 52 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Araştırmaya katılan kontrol grubundaki öğrencilerin %46,4’ü erkek, deney grubundaki öğrencilerin ise %54,2’si erkektir. Araştırma, Görsel ve İşitsel Materyal Destekli Öğretimin, Öğretmen Merkezli Öğretim Etkinliğiyle karşılaştırılarak öğrenmeye ve öğrencilerin biyoloji dersi ile biyoteknolojiye ilişkin tutumlarının tespit edildiği kontrol gruplu “ön test-son test” modeline uygun deneysel bir çalışmadır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları ise, Temel Biyoteknoloji ve Genetik Mühendisliği konularını kapsayan Başarı Testi, Biyoloji’ye Yönelik Tutum Ölçeği ve Biyoteknoloji’ye Yönelik Tutum Ölçeğidir. Sonuç olarak: Biyoteknoloji ve Genetik Mühendisliği ünitesindeki konuları, Görsel ve İşitsel Materyal Destekli Öğretim Etkinliği ile işleyen deney grubu öğrencilerinin, Öğretmen Merkezli Öğretim Etkinliğiyle işleyen kontrol grubu öğrencilerine göre daha başarılı oldukları tespit edilmiştir. Görsel ve İşitsel Materyal Destekli Öğretim Etkinliği sonrasında öğrencilerin biyoloji dersine yönelik tutumlarında bir değişiklik gözlenmezken, biyoteknolojiye yönelik tutumlarında ise olumlu yönde bir değişim tespit edilmiştir.

Piji (2006), “Dizgeli Öğretime Göre Geliştirilen Eşlik Ders Programının Akademik Başarıya, Tutuma, Yeterlik Algısına Ve Kalıcılığa Etkisi” Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü’nde yapmış olduğu doktora tezinde; dizgeli öğretime göre geliştirilen eşlik dersi programının akademik başarı, tutum, yeterlik algısı ve kalıcılık üzerindeki etkisini araştırmıştır. Araştırmada dizgeli öğretime göre geliştirilen eşlik programının, öğrencilerin akademik başarıları, tutum, yeterlik algısı ve kalıcılığı üzerindeki etkisine yönelik sonuçlara ulaşılmıştır.

Torun (2006), “Görerek Duyarak”-2 adlı ud metoduna sesli ve görüntülü destek amaçlı çeşitli makamlarda seyirlerin ve eserlerin yorumlarının bulunduğu bir DVD eklemiştir.

Otacıoğlu (2005), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü’nde yapmış olduğu bir çalışmada; müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanmakta olan piyano dersi için, var olan klasik piyano öğretiminin eleştirisi, ülkemiz koşullarına uygun bir piyano öğretim modelinin, programlandırılmış öğretime dayalı olarak geliştirilmesi ve etkililiğinin denenmesi amacı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Araştırmada “Deneysel Yöntem” kullanılmıştır. Bu yöntemin, “Kontrol Gruplu Ön Test-Son Test Deney Deseni” kullanılmıştır. Araştırma, iki grup üzerinde gerçekleştirilmiştir. Gruplar random yolu ile deney ve kontrol grubu olarak atanmıştır. Deney öncesinde her iki gruba araştırmacı tarafından geliştirilen, Başarı testi, Müzikal Algılama testi, Piyano dersi için hazırlanan Gözlem Formu ve sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğinden piyano dersine uygulanan Piyano Dersi Tutum Ölçeği uygulanarak her iki grubun bağımsız değişkenler yönünden başlangıç düzeyleri belirlenmiştir. Deney öncesi yapılan ön test ve deney sonrası yapılan son testlerden elde edilen sonuçlar doğrultusunda, başarı testi, müzikal algılama testi, piyano dersi tutum ölçeği ve gözlem formu değişkenleri yönünden, programlandırılmış öğretime dayalı olarak geliştirilen “Piyano dersi” öğretim modelinin, klasik öğretime dayalı piyano eğitimi gören öğrencilere göre daha etkili bir program olduğu saptanmıştır. Araştırmanın sonucu olarak, 1.sınıf güz dönemi piyano dersi için geliştirilen öğretim modelinin ve yönteminin, klasik piyano öğretimine dayalı olarak verilen piyano dersinden daha etkili ve geliştirici olduğu deneysel olarak kanıtlanmıştır.

Birol (2005), Gitar Eğitimi üzerine yazdığı makalesinde: Gitar öğretimine başlangıçta dikkat edilmesi gerekli davranışlarla ilgili düşüncelerini ve tarihsel süreçte gitar öğretimiyle ilgili kullanılan çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini açıklamıştır.

Torun (2005), “Ud Metodu-1” adlı ud metoduna ek olarak “Görerek - Dinleyerek” VCD 1 eğitim seti hazırlamıştır.

Türkaydın (2005), “Jazz Gitar Metodu” adlı gitar metoduna destek amaçlı sesli ve görüntülü bir CD hazırlamıştır.

Yeprem (2004) “Klasik Gitar İçin Kompozisyonlar” adlı çalışmasında, içerisinde İstiklal Marşı’nın da gitara düzenlenmiş halinin bulunduğu, kendisine ait 10 adet klasik gitar eserinin notalarını yayımlamıştır. Çalışmada bulunan bütün eserlerin besteci tarafından seslendirimi, sesli ve görüntülü bir içerikle hazırlanmış ve VCD formatıyla çalışmaya eklenmiştir.

Can (2004), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı’nda yapmış olduğu “Türkiye’de 7-9 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Repertuar Destekli Klasik Gitar Eğitimi Programı Hazırlanması Ve Etkililiğinin Sınanması” başlıklı yüksek lisans tezinde; 7-9 yaş grubu çocukların, klasik gitar becerilerini gözlemlemek için metot, repertuar ve görüntülü VCD kaydı gibi materyallerle eğitim alan deney grupları arasında, anlamlı farklılık olup olmadığını incelemek için altışarlı üç gruba ayırdığı toplam 18 öğrenciye deneysel bir çalışma uygulamıştır. Araştırma sonucunda, bütün gruplara uygulanan ve araştırmanın temelini yönlendiren Castet’in klasik gitar metodunun Türkiye’deki 7-9 yaş grubu çocuklara da başarıyla uygulanabilirliği görülmüştür. 2. ve 3. deney gruplarına metot ile eğitimin yanında uygulanan repertuar eğitiminin 1. deney grubuna uygulanan yalnızca metot eğitimine kıyasla etkili bir eğitim aracı olduğu görülmüştür. 3. deney grubuna metot ve repertuar yanında uygulanan görüntülü VCD kaydı eğitiminin, 1. deney grubuna uygulanan yalnızca metot

eğitimine kıyasla hızlandırıcı bir etkiye sahip olduğu, 2. deney grubuna uygulanan metot ve repertuar eğitimine kıyasla ise etkin bir eğitim aracı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Gökbudak (2004) “Video Teknolojisinin Piyano Üzerindeki Rolü” çalışmasında; Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinde öğrenim gören 18 piyano öğrencisinin performansları videoya kaydedilmiş ve kendilerine izlettirilmiştir. Bu uygulamanın öğrenciler üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin durumunda kısa sürede iyileşme görülmüş ve video teknolojisinin kullanılmasının öğretimi hızlandığı tespit edilmiştir.

Yeprem (2003) “Flamenko Sanatı ve Gitar” adlı gitar metodunda; Flamenko ile ilgili genel bilgiler, Flamenko formları ve kopmas analizleri, Flamenko gitarla ilgili temel bilgiler ve temel tekniklerin anlatımına yer verilmiştir. Ayrıca metotta anlatılan Flamenko gitar tekniklerinin, egzersiz, etüt ve eserlerin anlatım ve uygulanışının bulunduğu bir VCD metoda ek olarak sunulmuştur.

Yöndem (1998) Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü’nde yapmış olduğu “Türkiye’deki Mesleki Müzik Yüksek Öğretim Kurumlarında Klasik Gitara Uyarlanmış Türkü Kaynaklı Eğitim Müziklerinin Öğretiminde ve Seslendiriminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” başlıklı doktora tezinde; öğrenci, eğitimci ve eğitim müziği evrenlerinden aldığı örneklemelere performans testi, anket uygulamıştır. Klasik gitara uyarlanmış türkü kaynaklı eğitim müziklerinin müziksel analizlerini yapmıştır. Araştırmanın sonucunda türkü kaynaklı eğitim müziklerinin seslendiriminde ve öğretiminde çeşitli sorunlar belirlenmiş ve bu sorunların giderilmesine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Branham R.S., Collins, Belva C, Schuster, John W ve Kleinert, Harold (1999) “Teaching Community Skills To Students With Moderate Disabilities: Comparing Combined Techniques Of Classroom Simulation, Videotape Modelling, And Community-Based Instruction” başlıklı araştırmada üç orta düzeyde yetersizliği olan

2. sınıf öğrencisine mektup postalama, çek bozdurmak ve caddeden karşıya geçme davranışlarını öğretmek amacıyla sabit bekleme süresini kullanılmış, haftada üç kez ve günde bir ile üç kez olmak üzere oturumlar düzenlenmiştir. Her beceri tek tek sabit bekleme süreci kullanılarak öğretilmiş, bu öğretim sırasında;

- a) Videotape modeling/ CBI ilk becerinin öğretiminde,
- b) Sınıf benzetişime/ CBI ikinci becerinin öğretiminde,
- c) Videotape / sınıf benzetişimi / üçüncü becerinin öğretiminde,

yöntemleri kullanılmıştır. Her öğrenme oturumu bire bir biçimde düzenlenmiş, böylece gözleyerek öğrenme en aza indirilmiştir. Araştırmanın sonucunda CDT sürecinin hem üç toplumsal beceri üzerinde, hem de öğretim teknikleri üzerinde etkili olduğu gösterilmiş, ayrıca üç deneğin, öğrendikleri üç beceriyi farklı bir ortama genelleyeabildikleri de görülmüştür. Çalışmada üç teknik içinde en etkili öğretme tekniğinin sınıftaki benzetişim / CBI topluma dayalı eğitim olduğu görülmüştür. Ayrıca sınıf simülasyonu + Videotape modeli + CBI kombinasyonu oluşunca 3. öğretimde kullanıldığında daha az öğretisel oturuma gerek duyulduğu sonucuna varılmıştır.

Linklater, Fraser (1997) “Effects of Audio- and Videotape Models on Performance Achievement of Beginning Clarinetists” Başlıklı çalışmada; üç farklı model kaset kullanarak evde çalışmanın başlangıç aşamasındaki klarnet öğrencileri üzerindeki karşılaştırmalı etkisine bakmıştır. Araştırma 146 gönüllü 5. ve 6. sınıf öğrencisi üzerinde yapılmıştır. Öğrenciler üç farklı kaset modele rastgele bir yöntemle dağıtılmıştır. Üç farklı model kaset şu biçimde hazırlanmıştır. 1) Modelli videokaset; Kullanılan klarnet metodunun ilk 18 sayfasındakiler bir model tarafından açıklamalı olarak anlatılmıştır. 2) Ses kaydı kasedi: Kullanılan klarnet metodundaki bilgiler sadece ses kaydıyla anlatılmış, içeriğinde klarnet kaydı ve eşliğinin ses kaydı bulunmaktadır. 3) Modelsiz ses kaydı: Çalınacak eserlerin sadece eşliklerinin ses kaydı yer almış, içeriğinde klarnet ses kaydı eklenmemiştir. Bu üç materyal öğrencilere evlerinde klarnet çalışmaları sırasında izlemeleri için verilmiştir. Aynı zamanda bu materyallerle birlikte çalmaları da istenmiştir. Eşlikler perküsyonist, gitarist, bas ve piyanistten oluşan profesyonel müzisyenler tarafından kaydedilmiş, aynı zamanda klarnet modeli için de profesyonel müzisyen kullanılarak, kayıtlar

profesyonel stüdyoda yapılmıştır. Modelli video kaydında klarnet bir model tarafından açıklamalı olarak anlatılmıştır. Klarnetin tutuşu, elin ve parmakların duruşu, dudağın aldığı şekil vb. davranışlar model tarafından uygulamalı olarak anlatılmıştır. Ayrıca modelli video kaydı ve modelli ses kaydı kasetlerinde kitaptaki 11 eser 3 farklı şekilde kaydedilmiş; önce melodi klarnet tarafından çalınmış, ikincisinde klarnete bir çalgı eşlik etmiş ve öğrencilerden dinlemesi istenmiştir, üçüncüsünde ise sadece klarnet çalmış ve öğrenciden tekrar dinlemesi istenmiştir. İsterse kendisinin de çalması seçeneği verilmiştir.

Çocuğun çalışma miktarı, kasedi kullanması ve ebeveynlerin çocuğun müzik çalışmalarıyla ilgilenmeleri ile ilgili veriler toplanmış, 8 haftalık deneysel eğitim döneminin sonunda değerlendirme yapılmış ve daha sonra performanstaki durumun değişikliği ile ilgili iki değerlendirme daha yapılmıştır. Performans başarıları araştırmacı tarafından dizayn edilen enstrümantal performans testi (IPT) kullanılarak ölçülmüştür. Değerlendirmeler 2 bağımsız jüri tarafından yapılmış aralarındaki korelasyon katsayısı 0.84 veya daha yüksek çıkmıştır. Varyans analizinin sonuçlarına göre: 1) Video modelli teyp grubu öğrencileri, araştırmanın hemen sonrasında yapılan ölçmede, görsel ve fiziksel açıdan modelsiz ses kaydı öğrencilerine göre oldukça yüksek puanlar almışlardır (0.05). bir süre sonraki ölçmede de video modelli teyp grubu öğrencileri, ton kalitesi ve entenasyon kriteri puanlamasında yine yüksek puanlar almışlardır.

James (1991) “The Music Maker Series” başlıklı çalışmaların “The Guitar” bölümünde, hazırlanan video kayıtlı akustik gitar dersleri sunumunda, model öğretmen olarak gitar türlerini tanıtp, gitar tutuş, sağ el ve sol el konumları, gitar üzerinde nota ve akorların öğretimi ve çeşitli eserlerin seslendirimini yapmıştır. Bu çalışma VHS video kaydı olarak Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Video Eğitim Programları’nda kullanılmıştır.

Teker (1990) “Video Merkezli Bireysel Öğrenme Yöntemi” adlı çalışmasında; video merkezli bireysel öğrenme yönteminin geleneksel yöntemle kıyasla öğrenci başarısı üzerindeki etkisini saptamayı amaçlamıştır. Araştırmanın

sonucuna göre; eğitim teknolojisi dersinin öğretiminde öğrenme-öğretme süreçlerinde sistematik yaklaşımla “Video Merkezli Bireysel Öğrenme Yöntemi” uygulandığında, öğretmen yönetiminde yapılan geleneksel öğrenme-öğretme süreçlerine oranla öğrenci başarısını önemli derecede artırdığının söylenebileceği ortaya çıkmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, deseni, kullanılan yöntemler, veri toplama araçları ve geliştirilmesi, verilerin toplanması, elde edilen verilerin çözümlenmesi, kullanılan istatistiksel yöntemler, değerlendirmede tercih edilen yöntem ve teknikler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli ve Deseni

Bu araştırmada deneysel desen olan son-test kontrol grup yöntemi uygulanmıştır. Araştırma birisi deney grubu diğeri kontrol grubu olmak üzere iki grup üzerinde yapılmıştır.

Tablo.3.1. Araştırmanın Deseni

GRUPLAR	ÖĞRETİM ETKİNLİĞİ	SONTEST
Deney- I	Geleneksel öğretim + Video model desteği	Gözlem puanları
Kontrol –II	Geleneksel öğretim	Gözlem puanları

3.2. Katılımcılar

Bu araştırma A.İ.B.Ü Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı I. ve II. Öğretim 3. sınıf ile Özel Eğitim Bölümü Zihin Engelliler Öğretmenliği Anabilim Dalı I. ve II. Öğretim 3. sınıf ders programlarında

seçmeli bir ders olan “Gitar Öğretimi” dersi öğrencilerinin katılımıyla yapılmıştır. Bu bölümlerin seçilme nedeni; bu bölümlerde 2008-2009 öğretim yılı bahar döneminde ilk kez seçmeli gitar dersi açılması ve öğrencilerin tamamının gitara yeni başlıyor olmasıdır. Gruplar oluşturulurken bölümler arasındaki başarı farkları dikkate alınarak, deney ve kontrol gruplarına Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Özel Eğitim Zihin Engelliler Eğitimi bölümlerinden mümkün olduğunca eşit sayıda öğrenci alınmasına dikkat edilmiştir. Gruplardaki öğrencilerin gitara başlama zamanlarının eşit olması için, araştırmaya katılan öğrencilerin daha önce gitar dersi almayan öğrencilerden oluşması sağlanmıştır.

Tablo 3.2. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Bölümlere Göre Dağılımları

	Deney Grubu	Kontrol Grubu
Zihin Engelliler Öğretmenliği I. Öğretim	-	4
Zihin Engelliler Öğretmenliği II. Öğretim	6	1
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği I. Öğretim	5	-
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği II. Öğretim	-	6
TOPLAM	11	11

Tablo 3.2’ de görüldüğü üzere, deney grubu öğrencileri, Özel Eğitim Bölümü Zihin Engelliler Öğretmenliği Anabilim Dalı II. Öğretim 3. sınıf öğrencilerinden 6 kişi, İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı I. Öğretim 3. Sınıf öğrencilerinden 5 kişiden oluşmaktadır. Kontrol grubu öğrencileri ise, Özel Eğitim Bölümü Zihin Engelliler Öğretmenliği Anabilim Dalı I. Öğretim 3. sınıf öğrencilerinden 4, İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı II. Öğretim 3. Sınıf öğrencilerinden 6 kişiden oluşmuştur.

A.İ.B.Ü Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı I. ve II. Öğretim 3. sınıf ile Özel Eğitim Bölümü Zihin Engelliler Öğretmenliği Anabilim Dalı I. ve II. Öğretim 3. sınıf seçmeli “Gitar Öğretimi” dersi

ilk kez 2008-2009 öğretim yılında başlamıştır ve bir dönemlik derstir. Dersler 6 ila 8 kişilik gruplar halinde, haftada üst üste iki ders saati şeklinde yapılmaktadır.

3.3. Ses ve Görüntü Kayıtlı Öğretim Materyalinin Hazırlanması

Sesli ve görüntülü öğretim materyalinin içeriği, gruplara derslerde anlatılan konuların içeriği ile örtüşmektedir. Sesli ve görüntülü öğretim materyalinin hazırlanmasındaki amaç; model gitar öğretmeni tarafından uygulamalı olarak anlatılan derslerin, öğrenciler tarafından istenilen süre ve sayıda izlenebilmesidir. Dersin anlatımında tekrar izleme olanağı bulunduğundan, tekrarlardan kaçınılmıştır. Kayıтта model olarak uygulama gruplarının kendi gitar öğretmenleri kullanılmıştır. Dersin video kameraya kaydı yapılmadan önce, konuların akışı planlanmıştır. Dersin kaydı sırasında öğrenci bulunmamaktadır.

Sesli ve görüntülü materyalde; gitar tutuşu, sağ el ve sol elin konumu, sağ ve sol el parmak sembolleri, apoyandonun tanımı ve uygulanışı, gitar üzerinde, ilk üç telde notalar, ve bu konulardaki hedefleri kapsayan tek sesli bir eserin (Sur Le Pont D'Anignon) uygulamalı olarak anlatımı vardır. Konular model öğretmen tarafından önce açıklamalı olarak anlatılmakta gitar üzerinde uygulanışları gösterilmektedir. Konular belirlenmesinde, Türkiye'de kullanılan başlangıç klasik gitar metotlarından bazıları (Mario Rodriguez Arenas-La Escuela De La Guitarra Vol-I, Ziya Aydın- Gitar Metodu-I, Ahmet Kanneçi- Klasik Gitar Metodu, Murat İşbilen- Klasik Gitar Metodu) araştırmacı tarafından incelenmiş ve İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Kocaeli Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde gitar dersi veren öğretim üyelerinin görüşlerine başvurulmuştur. Kayıtlar Sonny DV video kamera kullanılarak yapılmış ve DV kamera kasedinden Windows Moive Maker programı kullanılarak CD'ye aktarılmıştır.

3.4. Deney ve Kontrol Gruplarında Klasik Gitar Dersinin Uygulanışı

Dersler, 6- 8 öğrenciden oluşan gruplara uygulanmıştır. Gruplar kalabalık olduğu için haftalık ders sayısı blok olarak iki saattir. Araştırma için belirlenen konular üç haftalık ders saatini kapsamaktadır.

Uygulama için belirlenen konular (Ek-2) şöyledir;

- Gitar tutuş pozisyonu, sağ el ve sol el konumları
- Apoyando tekniği ve ilk üç telde (mi- si- sol telleri) birinci pozisyonda notalar,
- Bir vuruşluk, iki vuruşluk ve dört vuruşluk nota değerleri,
- Sol el parmaklarının kullanımı, öğrenilen notalar ve nota değerlikleriyle tek sesli bir (Sur Le Pont D'Avignon) eser performansı,

Konular belirlenirken, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Kocaeli Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde gitar dersi veren öğretim üyelerinin görüşlerine başvurulmuştur. Ayrıca literatür taraması yapılarak, Türkiye'de kullanılan başlangıç klasik gitar metotlarından bazıları (Mario Rodriguez Arenas-La Escuela De La Guitarra Vol-I, Ziya Aydınlan-Gitar Metodu-I, Ahmet Kanneçi-Klasik Gitar Metodu. Murat İşbilen-Klasik Gitar Metodu) araştırmacı tarafından incelenmiştir.

Konular gruplara ders öğretmenleri tarafından üç haftalık ders saatini kapsayacak şekilde anlatılmıştır. Dersler öğretmenin anlatımı ve gitar üzerinde uygulamalı olarak gösterimi şeklinde geleneksel öğretim yöntemi ile yapılmıştır.

3.5. Performans Ölçümünde Kullanılmak Üzere Öğretilen Eser

Sur le Pont D' Avignon

15. y.y.'dan kalma bir Fransız Halk Ezgisi olan “Sur Le Pont D’Avignon” (Avignon Köprüsü) Roberto Fabbri’nin Suiniamo la Chitarra (2000) adlı gitar metodundan alınmıştır. Eser tek seslidir. Bu özelliğinden dolayı “apoyando” tekniği ile seslendirilmesi doğru olacaktır. Eseri oluşturan notalar ise gitarın birinci pozisyonunda ve ilk üç teli (mi-si ve sol telleri) üzerindedir. Eserde kullanılan nota değerleri; ikilik ve dörtlük nota değerleridir.

Araştırmada, performans ölçümünü sağlamak amacıyla seçilen eserde, birçok noktaya dikkat edilmiştir;

- Eserin başlangıç aşamasındaki öğrenciler tarafından kolayca öğrenilmesi ve çalınabilmesi bakımından zorluk derecesine dikkat edilmiştir.
- Eserdeki nota değerlikleri, kolay anlaşılır ve kolay uygulanabilir değerlerden oluşmaktadır.
- Eserin kısa olması, a+b cümleciklerinden oluşması anlama ve kavramaya yardımcı olmaktadır.

Tablo 3.3 “Sur Le Pont D’Avignon” İsimli Eserin Performansına Yönelik Gözlemlenen Hedef ve Hedef Davranışlar

Gerçekleştirilmesi Beklenen Hedef ve Hedef Davranışlar
1- Gitarı doğru şekilde tutabilme a) Sandalyenin ön yarısına oturma b) Sağ bacağı açarak sol bacağı yükseltiye basma c) Gitarı yerle yaklaşık 45 derecelik açı yapacak şekilde sol bacağına yerleştirme d) Sağ ön kolu (dirseğin el yönünde biraz ilerisinden) gitarın üst büyük kavisine koyma e) Sağ el başparmağını ses deliğini ortalayacak biçimde ve bilek hafif yüksek olarak konumlandırma f) Sol el dirseğini vücuttan ayırma g) Sol el başparmağını, sapın arkasına ön taraftan görünmeyecek şekilde yerleştirme, h) Sol el parmaklarını her biri bir perdeye karşılık gelecek şekilde konumlandırma. 2- Sağ eli doğru şekilde kullanabilme a) Sağ ön kolu (dirseğin el yönünde biraz ilerisinden) gitarın üst büyük kavisine koyma b) Sağ el başparmağını ses deliğini ortalayacak biçimde ve bilek hafif yüksek olarak konumlandırma c) Sağ el parmaklarını (“i” ve “m”) başparmağın gerisinde olacak şekilde kullanma d) Sağ el parmaklarını teli çaldıktan sonra bir üst tele yaslama (apoyando) e) Sağ el parmaklarını (“i” ve “m”) sırasıyla kullanma 3- Sol eli doğru şekilde kullanabilme a) Sol el başparmağını, sapın arkasına ön taraftan görünmeyecek şekilde yerleştirme, b) Sol el dirseğini vücuttan açık tutma c) Sol el avuç içini gitarın sapına paralel olarak tutma, d) Sol el parmaklarının her birini (1,2,3,4) bir perdeye basacak şekilde perdelerin biraz üzerinde konumlandırma, e) Sol el parmaklarını (1. ve 3. parmak) perdelerin diplerine ve dik basma f) Birinci parmağı birinci perdeye, üçüncü parmağı üçüncü perdeye basma 4-Eseri doğru şekilde seslendirebilme a) Eserdeki tartımları doğru yapma b) Eserdeki notaları doğru ve temiz seslerle çalma c) Eseri baştan sona bütün olarak sergileme.

3.6. İşlem Süreci

Konular, deney ve kontrol grubundaki öğrencilere kendi gitar öğretmenleri tarafından, geleneksel yöntemle üç haftalık ders saati süresince anlatılmıştır. Üçüncü haftanın sonunda deney grubu öğrencilerine video destek amacıyla hazırlanmış sesli ve görüntülü CD'ler verilmiştir. Öğrenciler verilen bu CD'lerin verilme amaçları hakkında öğretmenleri ve araştırmacı tarafından bilgilendirilmişlerdir. Ayrıca deney grubundaki öğrencilerin CD'leri kaç kez ve ne kadar süreyle izlediklerini, kaç gün ve ne kadar süreyle gitar çalıştıklarını, kontrol grubundaki öğrencilerin ise kaç gün ve ne kadar süreyle gitar çalıştıklarını belirlemek için formlar (Ek-3) hazırlanmış, bu formlar CD'lerle birlikte öğrencilere doldurmaları amacıyla verilmiştir.

Tablo 3.4. Öğrencilerinin CD İzleme ve Gitar Çalışma Gün Sayıları

Deney Grubu			Kontrol Grubu	
Katılımcı Kodu	CD İzleme Günleri Toplamı	Gitar Çalışma Günleri Toplamı	Katılımcı Kodu	Gitar Çalışma Günleri Toplamı
5	4	5	1	3
6	2	2	2	3
7	3	3	3	3
8	2	3	4	2
9	2	2	10	3
15	5	5	11	4
16	4	4	12	3
19	3	3	13	3
20	3	3	14	7
21	3	3	17	2
22	4	4	18	3
Toplam	35	37	Toplam	36
Ortalama	3.18	3.33	Ortalama	3.27

Tablo 3.4’de de görüldüğü üzere deney grubu öğrencileri video model destek amaçlı verilen CD’leri bir hafta içerisinde ortalama 3.18 gün izlemişlerdir. Ayrıca deney grubu öğrencileri bir hafta içerisinde ortalama 3.33 gün gitar çalışmışlardır. Kontrol grubu öğrencileri ise bir hafta içerisinde 3.27 gün gitar çalışmışlardır.

CD’ler verildikten bir hafta sonra, öğrencilerin öğrenilen konulardaki hedef davranışları içeren “Sur Le Pont D’Avignon” adlı eser üzerindeki performansları video kamera ile kaydedilmiştir. Video kamera kaydı yapılmadan önce, boş bir sınıf kayıt için hazırlanmıştır. Video kamera öğrencilerin sağ el, sol el ve oturuş pozisyonlarını tam olarak gösterecek şekilde sabit olarak konumlandırılmış, böylece çekim farklarının oluşmasının önüne geçilmiştir. Çekimler sırasında öğrencilerin birbirlerinden etkilenmelerini önlemek için kayıt yapılan sınıfa sadece kaydı yapılan öğrenci alınmıştır.

Video kameraya yapılan kayıtlar 1 den 22 ye kadar numaralanarak track’ler halinde CD’ lere kaydedilmiştir. Bu numaraların hangi öğrenciyi temsil ettiği ayrıca bir form (Ek-1) hazırlanarak listelenmiştir.

Öğrenci performanslarının kayıtlı olduğu CD’ler, Gözlemlerin değerlendirilmesi için, gözlem formu ve gözlem yapılmasına yönelik açıklamaların bulunduğu bilgilendirme formlarıyla birlikte (Ek-4) üç gözlemciye ulaştırılmıştır.

3.7. Veri Toplama Araçları ve Teknikleri

Araştırmada verilerin toplanması, CD’lere kaydedilen öğrenci performanslarının, gözlemciler tarafından gözlem formları aracılığıyla değerlendirilmesi ve bu değerlendirmelerin puanlara dönüştürülmesi yoluyla sağlanmıştır.

3.7.1. Gözlem Formlarının Oluşturulması

(Uçan 1994:88)'a göre müziksel performansı ölçmek için çeşitli yaklaşımlar vardır. Bu yaklaşımlar üç grupta toplanabilir;

1. Performansı sürece bakarak ölçme: Bu yaklaşımda öğrencinin performansa ilişkin davranışları ölçmeci tarafından gözlenir ve gözlemci gözlem sonuçlarını sembollerle belirtir.
2. Performansı ürüne bakarak ölçme: Öğrencinin ölçülecek performansına ilişkin ortaya çıkardığı ürünün gözlemci tarafından incelenerek, sonuçlar uygun sembollerle belirtilir.
3. Performansı hem sürece hem de ürüne bakarak ölçme: Öğrencinin ölçülecek performansa ilişkin davranışları gözlemci tarafından hem icra ederken gözlenir, hem de gözlemci ortaya çıkan ürünü inceleyerek sonuçları uygun sembollerle belirtir.

Uçan (1994:88)'a göre performans müzik eğitiminin ilk aşamalarında daha çok sürece bakarak, sonraki aşamalarda hem sürece hem ürüne bakarak, daha sonraki aşamalarda ise giderek daha çok ürüne bakarak ölçülmektedir.

Müzik eğitiminde performans testlerinde üç tür ölçme aracı kullanılmaktadır. Bunlar çeteleme ölçekli araçlar, dereceleme ölçekli araçlar ve hem çeteleme hem derece ölçekli araçlardır. Derece ölçekli araçlarda, gözlenecek davranışın yetkinlik düzeyi dereceleme kategorilerinde sayılarla, sözcüklerle, betimleyici ifadelerle ya da bunların her ikisi ve tamamı kullanılarak yapılır. Bu araçlar performansa ilişkin oldukça kapsamlı ve duyarlı bilgiler veren ölçümler yapılmasını sağlar (Uçan 1994:90).

Tekin (1987:232) 'e göre işin hiç yapılmadığı ve en mükemmel biçimde yapıldığı noktaları birleştiren performansın farklı mükemmellik derecelerini belirtmek için dereceleme ölçekleri kullanılır. Dereceleme ölçeğindeki kategoriler betimleyici ifadelerle belirtilirse, çok büyük bir olasılıkla daha objektif olurlar. Çünkü dereceleyenin ya da puanlayıcının öznelliğine daha az yer verilmiş olur.

Gözlem formu geliştirilirken literatür taranmış (Yöndem,1998: 103,Alpagut 2001:165,Durak,2007:150) ve uzman görüşlerine başvurulmuştur. Ayrıca özel bir ilköğretim okulunda ön uygulama yapılmıştır. Yapılan ön uygulama sonucunda gözlemciler arasındaki uyum değerleri tablo:3.4'te belirtilmiştir.

Tablo 3.5 Yapılan Ön Uygulamada Gözlemciler Arası Uyum Katsayıları

	Kendall W Uyum Katsayıları
Gitar Tutuş Performanslarına Yönelik Gözlemci Puanları Arasındaki Uyum	0,79
Sağ El Performanslarına Yönelik Gözlemci Puanları Arasındaki Uyum	0,81
Eser Üzerindeki Performanslara Yönelik Gözlemci Puanları Arasındaki Uyum	0,89

Uygulama sonucunda sekiz maddeden oluşan gözlem formuna sol el performansı ölçümüne yönelik bir madde daha ilave edilmiştir. Gözlem formu hazırlanırken gerçekleşmesi beklenen hedef davranışlar, değerlendirmeyi karmaşıklıktan kurtarmak amacı ile hedefler gözetilerek 9 maddeye dönüştürülmüştür. Beklenen hedef davranışlar (Bkz.45) gözlemcilere ayrıca anlatılmıştır.

Hedefler doğrultusunda kazandırılmak istenen davranış değişiklikleri ve performansa dayalı aşamalandırılmış hedef davranışların ölçülebilmesi için hazırlanan 9 maddelik gözlem formunda (Ek-4); her bir maddeye 1'den 5'e kadar puanları temsil eden betimleyici ifadeler verilmiştir. Bunlar; Çok az=1, Az=2, Kısmen=3, Çok=4, Tamamen=5 puan olarak belirlenmiştir.

Gözlem formları aracılığı ile değerlendirme yapmak üzere üç gitar eğitimcisi belirlenmiştir. Gözlemcilerin belirlenmesinde, çalıştıkları kurumlar, çalışma yılları

ve özenen müzik eğitimi alanında gitar öğretmenliği yapmış olma durumları dikkate alınmıştır. Birinci gözlemci, Devlet Konservatuvarından mezun ve sekiz yıldır Kocaeli Üniversitesi Devlet Konservatuvarında gitar dersi vermektedir. Birinci gözlemci aynı zamanda on iki yıl boyunca özenen öğrencilere gitar dersi vermiştir. İkinci gözlemci Devlet Konservatuvarından mezun ve altı yıldır Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde ücretli gitar derslerine girmektedir. İkinci gözlemci on iki yıldır özenen öğrencilere gitar dersi vermektedir. Üçüncü gözlemci ise Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'ndan mezun olmuş ve iki yıldır yine aynı bölümde ücretli gitar dersleri vermektedir. Üçüncü gözlemci özenen öğrencilere altı yıldır gitar öğretimi yapmaktadır.

Üç puanlayıcının yapmış olduğu değerlendirmenin tutarlılık ve güvenilirliğini belirlemek için Kendall W Uyum Katsayıları hesaplanmıştır. Buna göre gözlemciler arası uyum aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

Tablo.3.6. Gözlemciler Arası Uyum Katsayıları

	Kendall W Uyum Katsayıları
Gitar Tutuş Performanslarına Yönelik Gözlemci Puanları Arasındaki Uyum	0,82
Sağ El Performanslarına Yönelik Gözlemci Puanları Arasındaki Uyum	0,88
Sol El Performanslarına Yönelik Gözlemci Puanları Arasındaki Uyum	0,82
Eser Üzerindeki Performanslara Yönelik Gözlemci Puanları Arasındaki Uyum	0,95

Tablo 3.6. incelendiğinde, gözlemcilerin verdikleri puanların korelasyon katsayılarının 0,82-0,95 aralığında olduğu görülmektedir. Gözlemcilerin verdiği puanların +1 düzeyine göre oldukça yüksek düzeyde dağılım gösterdiği anlaşılmıştır.

Bu duruma göre gözlemcilerin verdiği puanların kendi içerisinde tutarlılık gösterdiği ve benzer sonuçlara işaret ettiği görülmüştür. Dolayısıyla elde edilen veriler yardımıyla gözlemci puanlarının tutarlı, kullanılan gözlem formunun da (Ek-4) güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3.8. Verilerin Çözümlemesi

Gözlemciler arasında yeterli uyum olduğu için, öncelikle deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin her birinin üç gözlemciden aldıkları puanların ortalamalarının aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Etki büyüklükleri için, Cohen d hesaplamaları yapılmıştır. Daha sonra, deney kontrol gruplarının son test puanlarının birbirlerinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için Mann Whitney U Testi uygulanmıştır. Mann Whitney U Testi, iki ilişkisiz örneklemden elde edilen puanların birbirlerinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini test eder. Bu test, ilişkisiz ölçümlerin söz konusu olduğu az denekli deneysel çalışmalarda, puanların dağılımının normallik varsayımını karşılamadığı deneysel çalışmalarda sıkça kullanılır (Büyüköztürk.2005.) Araştırmaya katılan öğrenci sayısı, seçmeli gitar dersini seçen ve araştırma için gerekli şartları sağlayan öğrenci sayısının az olmasından dolayı yirmi iki öğrencide sınırlı kalmıştır. Ayrıca araştırmanın deseninden dolayı iki ilişkisiz örneklemden elde edilen puanların anlamlı olup olmadığının test edildiği az denekli deneysel çalışmalarda kullanılan Mann Whitney U Testi kullanılmıştır. Gözlemci puanları arasında uyum yüksek çıktığı için, her bir gözlemcinin puanlarının ortalamaları alınıp karşılaştırılmıştır. Araştırmanın istatistiksel işlemleri SPSS 15.0 paket programla gerçekleştirilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, ölçme araçları ile elde edilen veriler, uygun istatistiksel tekniklerin yardımıyla analiz edilmiş, sonuçlar tablo halinde açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Hipotez 1. Deney ve kontrol gruplarının “Gitar Tutuş Performansları” na ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 4.1. Gitar Tutuş Performans Puanları Tanımlayıcı Değerleri

Gruplar	N	$\bar{X}$	SS
Deney Grubu	11	10,72	1,27
Kontrol Grubu	11	9,18	0,86

Tablo.4.1.’da görüldüğü üzere deney grubu öğrencilerinin gitar tutuş performanslarına ilişkin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları 10,72’dir. Kontrol grubu öğrencilerinin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları ise 9,18’dir. Gitar tutuş performansı için gruptaki her bir elemanın alabileceği minimum puan 3, maksimum puan ise 15’tir. Bu verilere göre, gitar tutuş performanslarına ilişkin puanlarda, deney grubu öğrencilerinin aritmetik ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Gözlemcilerin gitar tutuş performansları için verdikleri puanlara Man Whitney U Testi uygulandığında ise aşağıdaki sonuçlar alınmıştır;

Tablo 4.2. Gitar Tutuş Performans Puanları İçin Yapılan Gruba Göre Man Whitney U-Testi Sonucu

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p	Cohen d
Deney	11	15,27	168	19	,006	1.44
Kontrol	11	7,73	85			

$p < 0.05$

Tablo 4.2’de görüldüğü üzere, deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında gitar tutuş performans puanları için. $U = 19$ ve $p < 0,05$. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu öğrencilerinin sıra ortalaması 15,27, kontrol grubu öğrencilerinin sıra ortalaması ise 7,73 olduğu görülmektedir. Hesaplanan etki büyüklüğüne bakıldığında 1.44 değeri görülmektedir. Bu değer “geniş” bir etkiyi yansıtmaktadır. Bu değerlere göre hipotez (H_0) reddedilir. Deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında gitar tutuş performans puanları bakımından anlamlı bir fark bulunmuştur ve bu fark deney grubu öğrencileri lehinedir. Bu sonuca göre; doğru gitar tutuş performansları geliştirmede, deney grubu öğrencilerine uygulanan video model desteğinin etkili olduğu söylenebilir.

Hipotez 2. Deney ve kontrol gruplarının “Sağ El Performansları”na ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 4.3 Sağ El Performans Puanları Tanımlayıcı Değerleri

Gruplar	N	$\bar{X}$	SS
Deney	11	11,06	1,07
Kontrol	11	8,51	1,18

Tablo 4.3’de görüldüğü üzere deney grubu öğrencilerinin sağ el performanslarına ilişkin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları 11,06’dır. Kontrol grubu öğrencilerinin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları ise 8,51’dir. Sağ el performansları için gruptaki her bir elemanın alabileceği minimum puan 3, maksimum puan ise 15’tir. Bu verilere göre, sağ el performanslarına ilişkin puanlarda, deney grubu öğrencilerinin aritmetik ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Gözlemcilerin sağ el performansları için verdikleri puanlara Man Whitney U- Testi uygulandığında bulunan sonuçlar ise aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir:

Tablo 4.4 Sağ El Performans Puanları İçin Yapılan Gruba Göre Man Whitney U- Testi Sonucu

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p	Cohen d
Deney	11	16,59	182,50	4,5	,000	2.26
Kontrol	11	6,41	70,50			

$p < 0.05$

Tablo 4.4’de görüldüğü üzere, deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında sağ el performans puanları için $U = 4,5$ ve $p < 0,05$ ’tir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu öğrencilerinin sıra ortalaması 16,59, kontrol grubu öğrencilerinin sıra ortalaması ise 6,41 olduğu görülmektedir. Etki büyüklüğünün ise 2.26 olduğu ve “geniş” bir etkiyi yansıttığı görülmektedir. Bu değerlere göre hipotez (H_02) reddedilir. Deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında sağ el performans puanları bakımından anlamlı bir fark bulunmuştur ve bu fark deney grubu öğrencileri lehinedir. Bu sonuca göre; doğru sağ el performansı geliştirmede deney grubu öğrencilerine uygulanan video model desteğinin etkili olduğu söylenebilir.

Hipotez 3. Deney ve kontrol gruplarının “Sol El Performansları”na ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 4.5 Sol el performans Puanları Tanımlayıcı Değerleri

Gruplar	n	$\bar{X}$	SS
Deney	11	6,99	0,93
Kontrol	11	5,87	0,65

Tablo 4.5’de görüldüğü üzere deney grubu öğrencilerinin sol el performanslarına ilişkin aldıkları puanların aritmetik ortalaması 6,99 dur. Kontrol grubu öğrencilerinin puanlarının aritmetik ortalaması ise 5,87’dir. Sol el performansları için gruptaki her bir elemanın alabileceği minimum puan 2, maksimum puan ise 10’dur. Bu verilere göre, sol el performanslarına ilişkin puanlarda, deney grubu öğrencilerinin aritmetik ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Gözlemcilerin sol el performansları için verdikleri puanlara Man Whitney U- Testi uygulandığında bulunan sonuçlar ise aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir:

Tablo 4.6 Sol El Performans Puanları İçin Yapılan Gruba Göre Man Whitney U- Testi Sonucu

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p	Cohen d
Deney	11	15,45	170	17	,004	1.41
Kontrol	11	7,55	83			

$p < 0.05$

Tablo 4.6’da görüldüğü üzere, deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında sol el performansları için; $U = 17$ ve $p < 0,05$ ’dir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu öğrencilerinin sıra ortalaması 15,45, kontrol grubu öğrencilerinin sıra ortalaması ise 7,55 olduğu görülmektedir. Etki büyüklüğünün ise 1.41 olduğu ve “geniş” bir etkiyi yansıttığı görülmektedir. Bu değerlere göre hipotez

(H₀₃) reddedilir. Deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında sol el performans puanları bakımından anlamlı bir fark bulunmuştur ve bu fark deney grubu öğrencileri lehinedir. Bu sonuca göre; doğru sol el performansı geliştirmede deney grubu öğrencilerine uygulanan video model desteğinin etkili olduğu söylenebilir.

Hipotez 4. Deney ve kontrol gruplarının “Eser Üzerindeki Performanslarına (tartımları doğru yapma, notaları doğru ve temiz seslerle çalma, eseri bütün olarak seslendirme)” İlişkin bulgular aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 4.7 Eser Üzerindeki Performansa (tartımları doğru yapma, notaları doğru ve temiz seslerle çalma, eseri bütün olarak seslendirme) İlişkin Puanların Tanımlayıcı Değerleri

Gruplar	n	$\bar{X}$	SS
Deney	11	11,24	1,63
Kontrol	11	7,06	2,24

Tablo 4.7’de de görüldüğü gibi deney grubu öğrencilerinin eser üzerindeki performanslarına ilişkin aldıkları gözlemci puanlarının aritmetik ortalamaları 11,24’dür. Kontrol grubu öğrencilerinin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları ise 7,06’dır. Eser üzerindeki performanslara ilişkin Grupların her bir elemanının alabileceği minimum puan 3, maksimum puan ise 15’dir. Bu verilere göre, eser üzerindeki performanslarına ilişkin puanlarda, deney grubu öğrencilerinin aritmetik ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Gözlemcilerin eser üzerindeki performanslar için verdikleri puanlara Man Whitney U-Testi uygulandığında bulunan sonuçlar ise aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir:

Tablo 4.8 Eser Üzerindeki Performans Puanları İçin Yapılan Gruba Göre Man Whitney U-Testi Sonucu

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P	Cohen d
Deney	11	16,23	178,5	8,5	,001	2.16
Kontrol	11	6,77	74,5			

$p < 0.05$

Tablo 4.8’de görüldüğü üzere, deney grubu ile kontrol grubu öğrencilerinin eser üzerindeki performanslarına ait gözlem puanlarına Man Whitney U testi uygulandığında; $U = 8,5$ ve $p < 0,05$ sonucu bulunmuştur. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu öğrencilerinin sıra ortalaması 16,23, kontrol grubu öğrencilerinin sıra ortalaması ise 6,77 olduğu görülmektedir. Etki büyüklüğünün ise 2.16 olduğu ve “geniş” bir etkiyi yansıttığı görülmektedir. Bu değerlere göre hipotez (H_04) reddedilir. Deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında eser üzerindeki performans puanları bakımından anlamlı bir fark bulunmuştur ve bu fark deney grubu öğrencileri lehinedir. Bu sonuca göre; eser üzerindeki performanslar bakımından deney grubuna uygulanan video model desteğinin etkili olduğu söylenebilir.

BÖLÜM V

SONUÇLAR VE TARTIŞMA

5.1. Sonuçlar

Bu çalışmada, özengen gitar öğretiminde video model desteğinin klasik gitar öğrenci performanslarına etkisi araştırılmıştır. Araştırma problemini çözmek üzere klasik gitar öğretimine yeni başlayan öğrencilere deney ve kontrol gruplarında uygulama yapılmıştır. Uygulamanın sonucunda, gözlemciler tarafından yapılan değerlendirmeler yoluyla araştırma verilerine ulaşılmıştır. Bu verilere uygun istatistiksel teknikler uygulanarak analizler yapılmış ve aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmıştır.

- 1- Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grup arasında gitar tutuş performans puanları açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark video model desteği uygulanan grubun lehinedir.
- 2- Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grup arasında sağ el performans puanları açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark video model desteği uygulanan grubun lehinedir.
- 3- Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grup arasında sol el performans puanları açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark video model desteği uygulanan grubun lehinedir.
- 4- Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grup arasında eser üzerindeki performans puanları

açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark video model desteği uygulanan grubun lehinedir.

5.2.Tartışma

Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında, araştırmayı yürütmek için seçilen konular ve derse yönelik hazırlanmış olan sesli ve görüntülü materyalin, başlangıç aşaması özengen gitar öğrenci performansları üzerinde olumlu yönde etkili olduğu gözlenmiştir. Bu sonuç değişik disiplinlerde video model destekli öğrenmenin etkililiği üzerine yapılmış başka araştırma sonuçlarıyla (Teker,1990, Fraser 1997, Branham, Collins, Schuster, Kleinert, 1999, Gökbudak, 2004, Can, 2004) paralellik göstermektedir.

Araştırmada, gruplara öğretilmek üzere seçilen konular ve derse yönelik hazırlanmış olan video model desteğinin, öğrenci performansları üzerindeki olumlu etkisi beklenen bir durum olarak karşılanabilir. Demirel ve Diğerlerine (2004)’e göre eğitimde video kullanımı, öğrenmeyi zamana ve mekâna bağlı kalmaktan kurtarmaktadır. Videonun eğitimle ilgili bu avantajı, gruplardaki öğrenmeye olumlu katkılar sağlamış olduğu düşünülebilir. Araştırmada deney grubu öğrencileri video destekli öğretim materyalini ortalama 3.18 gün izlemişlerdir. Böylece konularla ilgili kritik noktaları ders sonrasında ortalama 3 kez daha tekrar gözlemlene olanağı bulmuşlardır. Razon (1987)’a göre “videonun eğitimde sağladığı kolaylıkların başında “tekrar” gelmektedir. Tekrarın öğrenme-öğretmede önemi büyüktür. Birey bir işi tekrarladıkça daha iyi öğrenir, konuya yatkınlık sağlar. Öğrenmenin iyi ve kalıcı olması, alıştırma ve tekrar sayısına göre artmaktadır.” Tuckman (1992)’a göre; gözlem yoluyla öğrenmede, hatırlama süreci çok önemlidir. Gözlemlenen davranışların, daha sonra birey tarafından davranışa dönüştürülmesi için unutulmaması gerekmektedir. Araştırmada, deney grubu öğrencileri, destek amaçlı verilen sesli ve görüntülü materyali istedikleri zaman izleyerek, konularla ilgili unuttukları davranışları tekrarlama ve konularda kazandırılmak istenen davranışların ayrıntılarını, tekrarlarla gözlemlene fırsatı bulmuşlardır.

Genel müzik eğitiminde çalgı öğretimi genellikle kolay edinilen, akort sorunu olmayan ve kolay öğrenilen çalgılarla yapılmaktadır. “Okul müzik eğitiminde sınıfça öğrenilen çalgılar genel olarak blok flüt ve bazı okullarda mandolin olabilmektedir” (Günay ve Özdemir,2003). Bu çalgıların öğretimi ise; haftalık ders saati azlığı, müzik öğretmeni bulunamaması, kalabalık sınıflar, okulların fiziki yapılarındaki olumsuzluklar ve başka nedenlerden dolayı aksamaktadır. Fakat bütün bu olumsuz yönlerine rağmen Uçan(2004)’a göre; genel müzik eğitimi önemli bir işlevi gerçekleştirmektedir. Genel müzik eğitimi ile öğrenciler özengen veya mesleki müzik eğitimi alanlarına yönlendirilmektedir

Çalgı öğrenmeye yönlendirilmiş öğrenciler, mesleki müzik eğitimi kurumları için ilköğretim düzeyinde yalnızca konservatuvarlara başvurabilmektedirler. Lise düzeyindeki öğrenciler ise; konservatuvarların yanında A.G.S.L.’ne de başvurabilmektedirler. Fakat ülkemizdeki konservatuvar ve A.G.S.L sayıları kısıtlıdır. Ayrıca bu kurumlar yetenek sınavı ile öğrenci almaktadırlar. Bu durum öğrencilerin daha çok özengen müzik eğitimi alanına (okullardaki müzik kulüpleri, müzik kursları veya özel müzik dersleri) yönelmelerine neden olmaktadır.

Günümüz öğrencileri eğitim süreçlerinde, okul içinde ve dışında birçok etkinlikten oluşan sürekli bir yoğunluk yaşamaktadır. Okul programlarına ek olarak karşılarına çıkan sınav çeşitliliği ve bu sınavlara hazırlık amaçlı dersane süreçleri günlük yaşantılarında büyük yer kaplamaktadır. Ayrıca bunlara ek olarak gelişen teknolojik ürünlerin (bilgisayar, cep telefonları, elektronik ürünler v.b.) öğrencilerin hayatına girmesi yaşanan yoğunluğun artmasına sebep olabilmektedir. Bu yoğunluk öğrencilerin bir çalgıya yönelmelerini ve çalgının öğrenilebilmesi için gerekli zamanı ayırabilmelerini büyük oranda engelleyebilmektedir. Öğrencinin haftada bir kez gittiği, müzik kursu, okulundaki müzik kulübü v.b. yerlerde çalgı öğretimi genellikle bir veya ardı ardına iki ders saati şeklinde uygulanmaktadır. Özengen gitar öğretiminde haftada bir saat yapılan dersin öğrenci gelişimini artırmada yeterli olamayacağı söylenebilir. Öğrenci derste öğrendiklerini birkaç gün içinde tekrarlamaz ise unutmakta ve bir sonraki derse hazırlıksız gelebilmektedir. Bu durum

sık tekrarlandığında çalgı öğretiminin gelişimi yavaşlamaktadır. Çalgı öğretimi konservatuvarlarda veya diğer mesleki müzik eğitimi kurumlarında da haftada bir veya iki saattir. Ama bu kurumlarda çalgı öğretimini destekleyen (müziksel işitme ve okuma, armoni, müzik tarihi, temel piyano v.b.) diğer dersler yapılmaktadır. Ayrıca konservatuvar öğrencisi hemen her gün okulda bulunduğu için hem öğretmenleri, hem de arkadaşlarını model alarak çalışmalarını sürdürebilmektedir.

Özengen çalgı eğitimindeki ders sayısının azlığı nedeniyle yaşanabilecek olumsuzlukların çözümünde; haftalık ders günleri ve saatlerinin artırılması düşünülebilir. Böylece çalgı öğretimine destek olacak diğer alan dersleri de programa eklenebilir. Fakat bu durumda ortaya başka problemler çıkabilmektedir. Bunlardan birincisi; öğrencinin daha fazla derse katılması, ders ücretinin artmasına yol açacak bu durum; ailenin ders için ayırdığı bütçeyi zorlayacaktır. İkinci problem ise; öğrencinin yoğun okul programı içerisinde, çalgı öğrenimine ayrılacak daha fazla ek zamanın bulunamamasıdır. Bu iki problemin çözümü; ülkemizdeki eğitim sistemindeki, sınav yoğunluğu ve yine ailelerin ekonomik düzeylerindeki yetersizlikler göz önüne alındığında, yakın zamanda biraz zor gibi görünmektedir. Bu bağlamda mevcut durumda yapılan gitar öğretiminde, ders sayısının azlığından oluşan olumsuzlukları gidermek için yeni yöntem ve teknikler geliştirilmesi gerekmektedir. Branham, Collins, Schuster, Kleinert, (1999) otistik öğrenciler üzerinde yaptıkları bir araştırmada sınıf simülasyonu + Videotape modeli öğretim uygulandığında daha az öğretim oturumuna gerek duyulduğu sonucuna varılmıştır. Yapılan araştırmalar video model desteğinin beceri öğrenimi (Branham, Collins, Schuster, Kleinert, 1999, Halisküçük,2007) ve çalgı öğrenimi üzerinde (Fraser 1997, Gökbudak, 2004, Can, 2004) olumlu yönde etkili olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda derse ek olarak uygulanacak video model desteğinin haftalık ders sayısı azlığından oluşan olumsuzlukların giderilmesi için kullanılabileceği düşünülmektedir.

BÖLÜM-VI

ÖNERİLER

6.1. Eğitimcilere Öneriler

Video model desteği, özengen gitar öğretiminde öğrenmeyi hızlandırma ve haftalık ders saati yetersizliğinin giderilmesine katkı sağlamak için kullanılabilir.

Araştırmada kullanılan sesli ve görüntülü materyalde konu anlatımı ders öğretmeni tarafından yapılmıştır. Gitar eğitimcileri ses ve görüntüyü içeren destek amaçlı çalışmaları düzenlerken bu şekilde bir çalışmanın yanında, değişik yöntemlerle ses ve görüntü içeren materyaller de hazırlayabilirler: Eser veya etüt öğretiminde, öğrencinin zorlandığı pasajlar video model desteği ile çalışılabilir. Bu çalışmalarda video model desteğinden farklı şekillerde yararlanılabilir:

- 1) Öğrencilerin eser ya da etüt üzerindeki performansı kameraya kaydedilerek, yapılan yanlışların kendileri tarafından gözlenmesi ve düzeltilmesi sağlanabilir.
- 2) Öğrencilere eser ya da etütteki zor kısımların profesyonel gitaristler tarafından yapılmış sesli ve görüntülü kayıtları izlettirilerek, bu kısımların tekrarlarla çalışılması sağlanabilir.

Bu araştırmada, başlangıç aşaması konuları içerisinde yer alan, gitar tutuş, sağ ve sol el konumları, apoyando tekniği, birinci pozisyonda ilk üç telde notalar, bir, iki ve dört vuruşluk nota değerleri ile bu konuların uygulanmasını içeren tek sesli bir eser öğretimi üzerinde çalışılmıştır. Video model desteği, diğer konular üzerinde de uygulanabilir. Hem nota öğretimi hem de teknik davranışların öğretilmesi bu yöntemle desteklenebilir. Video model desteğine yönelik video kaydının

hazırlanması, bazı ön çalışmalar gerektirmektedir. Video destek kaydının hazırlanması için dikkat edilmesi gerekli bazı noktalar şöyle sıralanabilir.

- 1) Anlatımı yapılacak konulardaki önemli noktaların, gitar alanında uzman kişilerin görüşleri de alınarak belirlenmesi,
- 2) Konu anlatımları için genel akışın belirlenmesi,
- 3) Gerekli kritik davranışların belirlenip, gereksiz ayrıntılardan kaçınılması, (öğrenciye verilmek istenen davranışın açık ve net olması, öğrencinin kaydı izlerken dikkatinin dağılmasını önler)
- 4) Kayıt için sessiz ve yeterli aydınlığa (modelin davranışlarının iyi görülebilmesi için) sahip bir odanın kullanılması,
- 5) Kaydı yapan kişinin (kamerayı kullanan kişi), özellikle teknik davranışların kaydı sırasında, kamera çekim açıları ile ilgili bilgilendirilmesi, mümkünse çekimleri müzikle uğraşan bir kimsenin yapması,
- 6) Öncelikle bir deneme kaydının yapılıp incelendikten sonra asıl kayıt yapılması.

Ses ve görüntü kayıtlarının hangi formatla öğrenciye verileceği de yine önemli noktalardan biridir. Günümüzde ses ve görüntü kaydını oynatabilen birçok video formatı vardır. Bunlara örnek olarak; VHS video, VCD, DVD, Mpeg4 v.b. video formatlarını sayabiliriz. Herkes tarafından rahatça ve sorunsuz izlenmesi açısından öğrencilerin genelinde bulunan bir formatın tercih edilmesi doğru olacaktır. Aksi takdirde, destek için verilen materyalin öğrenciler tarafından izlenme oranı düşeceğinden gerekli faydanın sağlanması oranı da azalacaktır.

6.2. Araştırmacılara Öneriler:

Ülkemizde gitar öğretiminde video model desteği ile ilgili araştırmalara çok rastlanmamaktadır. Oysa video model destekli öğretimin yararlarının belirlenebilmesi ve bu alanla ilgili materyallerin artması için bu konuda birçok

araştırma yapılmasına ihtiyaç olduğu ortadadır. Bu bağlamda video destekli öğretim ile ilgili yapılacak araştırmalar için şunlar önerilebilir.

- Özengen öğrencilerin performanslarına video model desteği etkisinin araştırılması daha uzun süreli olarak uygulanıp, sonuçlar dönemler halinde gözlemlenebilir.
- Araştırma, sağlanabildiği takdirde daha çok sayıda öğrenciye uygulanabilir,
- Farklı yaş gruplarına (özellikle ilköğretim okulları öğrencilerine) uygulanabilir,
- Mesleki müzik eğitimi öğrencilerine uygulanabilir,
- Başka çalgılara yönelik uygulanabilir,
- İleri seviyelerdeki gitar öğrencileri üzerinde ön-test son-test desenli çalışmalar yapılarak, ileri seviyede bir konunun öğretilmesinde video model desteğinin etkisi araştırılabilir.
- Video model desteğinin performansa etkisinin yanında öğrencilerin gitar dersine olan ilgi ve tutumlarına olan etkileri incelenebilir.

Ayrıca, müzik eğitiminde deneysel desenli araştırmaların sayısı ve niteliklerinin artması için gerekli ve önemli olan performans ölçeklerinin geliştirilmesi üzerine çalışmalar yapılabilir. Müzik eğitiminde performansı ölçme çalışmaları ve geliştirilecek performans ölçekleri, yapılacak deneysel araştırmalar için önemli bir kaynak oluşturarak, bu alandaki araştırmaların artmasına yardımcı olacaktır. Ayrıca müzikte performansı ölçen araçların geliştirilmesi, müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme alanında kullanılarak, sınavların daha güvenilir ve geçerli olmasını sağlayacak, dolayısıyla müzik eğitime de önemli katkıları olacaktır.

KAYNAKLAR

Alkan, Cevat. **“Bir Eğitim Ortamı Olarak Video”** Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 1988, c.21,s1-2

Aydıntan, Ziya. **“Gitar Metodu-1”** Ankara: Evrensel Müzikevi, 1995.

Alpagut, Uğur. “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Türk Halk Ezgilerinin Kemana Uyarlanmasının Keman Eğitimi Yoluyla Müzik Öğretmenliği Eğitimine Yansıtılabilirliği” Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: **Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü**, 2001.

Arenas, Rodriguez. **La Escuela De La Guitarra Libro-1**, Buenos Aires: Ricordi Americana,1991.

Bacon, Tony ve Day, Paul. **The Ultimate Guitar Book** London: A Dorling Kindersley Book, 1991.

Binbaşıoğlu, Cavit. **Eğitim Psikolojisi**, Ankara: Binbaşıoğlu Yayınevi, 1978.

Bilen, Oğuz, Ozan. “Öz-düzenleyerek piyano çalışmanın sınav performansına etkisi” Yayınlanmamış Doktora Tezi, **Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, 2007.

Branham, S. Rachel, ve Collins, Belva C, ve Schuster, John W. ve Kleinert, Harold. “Teaching Community Skills To Students With Moderate Disabilities: Comparing Combined Techniques Of Classroom Simulation, Videotape Modelling, And Community-Based Instruction” **Education And Training In**

Mental Retardation And Developmental Disabilities, 34 (2), 170-181, 1999.

Collins, Gertrude. **Violin Teaching In Class** , London: Oxford University Pres, 1970.

Çağrı, Serkan. **Sol Klarnet Eğitimi-1**, İstanbul: Bemol Yayıncılık,2004.

Can, Kubilay. “Türkiye' de 7-9 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Repertuar Destekli Klasik Gitar Eğitimi Programı Hazırlanması Ve Etkililiğinin Sınanması”.Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, **İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü** , (2004).

Çilenti, Kamuran. **Eğitim Teknolojisi ve Öğretim**, Ankara: Yargıcı Matbaası, 1988.

Demirel, Özcan ve Seferoğlu, S.Sadi ve Yağcı, Esed. **Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme**, Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2004.

“Dewey, J. **Democracy and Education**. New York: A Division of Macmillan Inc, 1966.” Aktaran Yeşilyaprak ve Diğerleri. “**Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi**”, Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2004.

Durak, Yavuz. “Piyano Öğretim Programı Model Önerisi Ve Uygulamadaki Görünümü” Yayımlanmamış Doktora Tezi, **Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, 2007.

Elmas, Yıldız. **Sorularla Gitar**, İstanbul: Pan Yayıncılık, , 1994.

Elmas, Yıldız. “Müzik Tarihinde Gitarın Biçim Evrimi” Yayımlanmamış Doktora Tezi, **İstanbul: Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü**, 1986.

Ergin, Akif. **Öğretim Teknolojisi İletişim**, Ankara: Anı Yayıncılık, 1998.

Erim, Ali. “Türkiye’de Klasik Gitar Eğitiminde Kullanılan Başlangıç Metotlarından Bazılarının Öğretme Öğrenme Süreçleri Açısından Karşılaştırılması” Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, **Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, 2005.

Eroğlu, Sevgi. “Görsel Ve İşitsel Materyal Kullanımının Ortaöğretim 3. Sınıf Öğrencilerinin Biyoteknoloji İle İlgili Kavramları Öğrenmeleri Ve Tutumları Üzerine Etkisi”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, **Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü**, 2006.

Fabbri, Roberto. **Suiniamo la Chitarra**, Milano: Nuava Carrisch, Via Campania, 2000.

Fidan, Nurettin ve Erden, Münire. **Eğitim Bilimine Giriş**, Ankara: Repa Basın Yayın ve Tic. Ltd. Şti, 1987.

Günay, Edip ve Özdemir, Mehmet, Ali. **Müzik Öğretimi Teknolojisi Ve Materyal Geliştirme**, İstanbul: Bağlam Yayıncılık, 2003.

“James, John. **The Music Maker Series “The Guitar”** M.C.E.G. Virgin Vision by Amity Production Ltd. 1991”. Aktaran Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Video Eğitim Programları, Ankara.

Kanneci, Ahmet. **Klasik Gitar Metodu**. Ankara: Meteksan Ltd. Şti., 1988.

Kanneci, Ahmet. “Gitar İçin Beste Yapmış Türk Bestecilerinin Eğitimi Ve Yapıtlarının Uluslar Arası Gitar Repertuarındaki Yeri” Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi **Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü**, 2001.

Kılıç, Mustafa. “Öğrenmenin Doğası” (Edit. : Binnur Yeşilyaprak) **Gelişim Ve Öğrenme Psikolojisi**. Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2004.

Korkmaz, İsa. “Sosyal Öğrenme kuramı” (Edit. : Binnur Yeşilyaprak) **Gelişim Ve Öğrenme Psikolojisi**, Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2004.

Kurtuldu, M. Kayhan. “Bilgiyi İşleme Modeline Dayalı Piyano Eğitiminde Genel Öğrenme Stratejilerinin Yeri Ve Görsel İmajlar Oluşturma Yönteminin Kullanılabilirlik Düzeyi” Yayımlanmamış Doktora Tezi, **Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü**, 2007.

Küçükay, Bekir. **Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu**, Ankara: Evrensel Müzikevi, 2004.

“Lefton, L.A. **Psychology** (2. Edition). Boston:Allyn and Bacon, Inc. 1990” Aktaran Yeşilyaprak ve Diğerleri. “**Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi**”, Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2004.

Linklater, Fraser. “Effects of Audio- and Videotape Models on Performance Achievement of Beginning Clarinetists” **Journal of Research in Music Education**, Vol. 45, No. 3, pp. 402-414, <http://www.jstor.org/stable/3345535> 1997.

Noad, Frederic. **Playing The Guitar** New York: Collier Boks, 1973.

Orhan, Feza ve Akkoyunlu, Buket. “Uzaktan Eğitim Yaklaşımında Temel Eğitim I. Kademe Öğretmenlerinin Video Destekli Hizmet İçi Eğitimi” **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi** 16-17 : 134 – 141,1999

Otacıoğlu, Sena, Gürşen. “Müzik Öğretmenliği Piyano Eğitimi Dersi İçin Bir Model Denemesi” Yayımlanmamış Doktora Tezi, **İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü**, 2005.

Özdek, Ali. " Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, **Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, 2006.

Özden, Yüksel. **Öğretme Ve Öğrenme**, Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2003.

Piji, Duygu. "Dizgeli Öğretime Göre Geliştirilen Eşlik Ders Programının Akademik Başarıya, Tutuma, Yeterlik Algısına Ve Kalıcılığa Etkisi" Yayınlanmamış Doktora Tezi, **İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü**, 2006.

"Razon, Norma. **Öğrenme Olgusu ve Okul Başarısını Etkileyen Faktörler**. Eğitim ve Bilim, Ankara: TED. Yayınları,67:1988". Aktaran Teker, Necmettin. **"Video ve Eğitimde Kullanılması"** Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 1991, c.24,s.2

Say, Ahmet. **Müzik Sözlüğü** Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 2002

Say, Ahmet. **Müzik Öğretimi** Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1996.

Sayar, Z.Gülnur. **Piyano Metodu-1** İstanbul: Bemol Yayıncılık, 2007.

Sönmez, Veysel. **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**, Ankara: Anı Yayıncılık, 2007.

Şahin, T.Y. Ve Yıldırım, S. **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**, Ankara: Anı Yayıncılık. 1999.

Püsküllüoğlu, Ali. **Türkçe Sözlük**, Ankara: Arkadaş Yayınevi, 2004.

Teker, Necmettin. **Video ve Eğitimde Kullanılması** Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 1991, c.24,s.2

Teker, Necmettin. **Video Merkezli Bireysel Öğrenme Yöntemi** Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 1990.
<http://www.education.ankara.edu.tr/ebfdergi/arsiv.htm>

Tekin, Halil. **Eğitimde Ölçme Ve Değerlendirme**, Ankara: Meso Yayınevi, 1987.

Torun, Mutlu. **Ud Metodu-3**, İstanbul: Bemol Yayıncılık, 2009.

Torun, Mutlu. **Ud Metodu-2**, İstanbul: Bemol Yayıncılık, 2006.

Torun, Mutlu. **Ud Metodu-1**, İstanbul: Bemol Yayıncılık, 2005.

“Tuckman, B.W. **Educational Psychology, From Theory to Application**. New York: Harcourt Brace Jovanovich College Publishers, 1992”. Aktaran Yeşilyaprak ve Diğerleri. **“Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi”**, Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2004.

Türkaydın, Kerem. **Jazz Gitar Metodu**, Bemol Yayıncılık, 2005

Uçan, Ali. **Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler- Yaklaşımlar**, Ankara :Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1994.

Uslu, Mustafa. “Türkiye’de Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında ve Geliştirilmesinde Medya Birimlerinin Önemi ve Gerekliği” **Müzikte 2000 Sempozyumu**, <http://www.beethovenlives.net/index.asp?ID=311> sitesinden 20.7.2009 tarihinde alınmıştır.

“Uslu, Mustafa (2006), **Türkiye’de Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında ve Geliştirilmesinde Çoksesli Müzik Eğitimi Görüşü**, Müzik ve Bilim Dergisi, Sayı 5.” Aktaran Kurtuldu, M. Kayhan. “Bilgiyi İşleme Modeline Dayalı Piyano Eğitiminde Genel Öğrenme Stratejilerinin Yeri Ve Görsel İmajlar Oluşturma Yönteminin Kullanılabilirlik Düzeyi” Yayımlanmamış Doktora Tezi, **Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü**, 2007.

- Yalın, Halil, İbrahim. **Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme**, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2007.
- Yeprem, M. Safa. **Klasik Gitar İçin Kompozisyonlar** İstanbul: Bemol Yayıncılık, 2004.
- Yeprem, M. Safa. **Flamenko Sanatı ve Gitar** İstanbul: Bemol Yayıncılık, 2003.
- Yeşilyaprak ve Diğerleri. **Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi**, Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2004.
- Yöndem, Sadık. “Türkiye'deki Mesleki Müzik Yüksek Öğretim Kurumlarında Klasik Gitara Uyarlanmış Türkü Kaynaklı Eğitim Müziklerinin Öğretiminde Ve Seslendiriminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri”. Yayımlanmamış Doktora Tezi, **Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü**, 1998.

EK-1

ÖĞRENCİ PERFORMANSLARI VIDEO KAYITLARI FORMU

ÖĞRENCİ PERFORMANSI VİDEO KAYITLARI FORMU

Öğrenci Sıra No	Öğrencinin Devam Ettiği Bölüm	Grup(*)
1	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	2
2	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	2
3	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	2
4	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	2
5	Zihin Engelliler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	1
6	Zihin Engelliler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	1
7	Zihin Engelliler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	1
8	Zihin Engelliler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	1
9	Zihin Engelliler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	1
10	Zihin Engelliler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	2
11	Özel Eğitim Zihin Engelliler Öğretmenliği 3. Sınıf I. Öğretim	2
12	Zihin Engelliler Öğretmenliği 3. Sınıf I. Öğretim	2
13	Zihin Engelliler Öğretmenliği 3. Sınıf I. Öğretim	2
14	Zihin Engelliler Öğretmenliği 3. Sınıf I. Öğretim	2
15	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf I. Öğretim	1
16	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf I. Öğretim	1
17	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	2
18	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	2
19	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf II. Öğretim	1
20	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf I. Öğretim	1
21	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf I. Öğretim	1
22	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf I. Öğretim	1

(*) Not= 1 No'lu grup "Deney Grubu" 2 no'lu grup "Kontrol Grubu" öğrencilerini belirtmektedir.

EK-2
ARAŞTIRMADA UYGULANAN KONULAR

A.İ.B.Ü.
EĞİTİM FAKÜLTESİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

Dersin Kodu Ve Adı: 346-350 “Gitar Öğretimi” Seçmeli 2-3 GK

Ders Sorumlusu:

Gruplar:

Amaç: Gitar öğrencilerinin, gitarın yapısal ve sanatsal özelliklerini tanımaları, aşamalı olarak gitarın tutuş, temel çalma teknikleri, teknik alıştırmalar ve etütlerini, Türk ve dünya bestecilerinden örneklerini seslendirme ve tanıma becerileri kazandırmaktır.

Hedefler:

- 1- Gitarı tutuşun temel ilkelerini kavrayabilme
- 2- Temel sağ el gitar tekniklerini (Apoyando ve tirando) kavrayabilme
- 3- I. pozisyon notalarını tanıyabilme
- 4- Gitarın çokseslilik özelliğini fark edebilme
- 5- Majör ve minör tonları ayırt edebilme
- 6- Diziler aracılığı ile hareketlerde çeviklik elde edebilme
- 7- Akor ve arpejleri seslendirebilme
- 8- Gitardan ve gitar müziğinden zevk alabilme

(*) Konular:

Konu-1: Gitar çalmada temel duruş ve tutuş.

- a) Sandalyeye oturuşta vücudun duruşu,
- b) Sağ el ve kolun duruşu,
- c) Sol el ve kolun konumu

Konu-2: Apoyando Tekniği.

- a) Sağ elde parmak sembolleri,
- b) Sağ elin konumu,
- c) Sağ el parmaklarının konumu,
- d) Apoyando tekniğinin tanımı ve uygulanması

Konu- 3: Sol el parmaklarının kullanımı, birinci pozisyonda ilk üç telde notalar.

- a) Sol el parmak sembolleri,
- b) Sol el parmaklarının birinci pozisyondaki konumu,
- c) Birinci tel (mi), birinci pozisyonda notalar,(mi fa sol)
- d) İkinci tel (si), birinci pozisyonda notalar (si do re),
- e) Üçüncü tel (sol) birinci pozisyonda notalar (sol la),
- f) İlk üç telde bir, iki ve dört vuruş değerinde notalarla çalışmalar.
- g) İlk üç telde notaların kullanıldığı tek sesli bir eser.

Not: Gitar Öğretimi Ders konuları araştırmada uygulanan konularla sınırlandırılmıştır.

EK-3
PERFORMANS ÖLÇÜMÜNDE KULLANILAN ESER

Sur le Pont D' Avignon

Ek-3**CD İZLEME VE GİTAR ÇALIŞMA GÜNLERİ TAKİP FORMLARI**

CD İZLEME VE GİTAR ÇALIŞMA GÜNLERİ TAKİP FORMU

Öğrencinin;

Adı :.....

Soyadı:.....

Bölümü:.....

	24.3.2009 Salı	25.3.2009Ç arşamba	26.3.2009 Perşembe	27.3.2009 Cuma	28.3.2009 Cumartesi	29.3.2009 Pazar	30.3.2009 Pazartesi
CD izlenen günler							
Gitar çalışılan günler							

GİTAR ÇALIŞMA GÜNLERİ TAKİP FORMU

Öğrencinin;

Adı :.....

Soyadı:.....

Bölümü:.....

	24.3.2009 Salı	25.3.2009 Çarşamba	26.3.2009 Perşembe	27.3.2009 Cuma	28.3.2009 Cumartesi	29.3.2009 Pazar	30.3.2009 Pazartesi
Gitar çalışılan günler							

EK-4**1-GÖZLEMCİ BİLGİLENDİRME FORMU****2- GÖZLEM FORMU**

1-GÖZLEMCİ BİLGİLENDİRME FORMU

Sayın gözlemci;

Bu bilgilendirme formu, yapılacak değerlendirmelerin güvenilirlik ve geçerliliğinin sağlanması açısından gözlemcilere ışık tutmak amacıyla düzenlenmiştir.

Ekte sunulan değerlendirme formları, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda yapılmakta olan Doktora Tezi ile ilgili verilerin toplanması için hazırlanmıştır. Yapılacak değerlendirmeler, “Video model destekli öğretim tekniğinin başlangıç aşamasındaki klasik gitar öğrenci performanslarına etkisi” adlı tezimde kullanılacaktır.

Araştırma verilerini elde etmek amacıyla, 2008-2009 öğretim yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği I. ve II. Öğretim 3. sınıf ile Özel Eğitim Zihin Engelliler Eğitimi I. ve II. Öğretim 3. sınıfa devam eden ve seçmeli gitar dersi alan öğrencilere deneysel uygulama yapılmıştır. Öğrenciler özengen (amatör) gitar öğrencileridir ve 6-8 kişilik sınıflarda haftada blok olarak iki ders saati olmak üzere üç hafta gitar dersi almışlardır. Üç haftalık ders uygulaması yapıldıktan bir hafta sonra öğrencilerin performansları video kamera ile kaydedilmiştir. Kayıtlar ekte gönderilen CD’lerde bulunmaktadır. CD içeriğinde, araştırmada değerlendirilecek performansları kapsayan, gitara düzenlenmiş anonim bir halk ezgisi olan “Sur Le Pont D’Avignon” (Avignon Köprüsü) isimli eserin öğrenci performansları bulunmaktadır. Eserin notaları ve gözlem formları ekte gönderilmiştir.

CD’lerde performansı kayıtlı öğrenci sayısı 22’dir ve her bir track’de bir öğrenci kaydı bulunmaktadır. Track no ları öğrencilerin kodlarıdır. Bundan dolayı gözlem formlarının bilgi bölümündeki öğrenci no’ları kısmına CD’deki track no’su yazılmalıdır.

Gözlemlerin amacına ulaşması ve araştırmanın gerçekçi verilere dayandırılması bakımından değerlendirmelerin yapılmasında izlenecek yol:

- 1) Öncelikle CD'deki tüm öğrenci performanslarının izlenmesi
- 2) Sonrasında sırayla her öğrenci izlendikçe o öğrencinin değerlendirme formunun doldurulması.

İlgileriniz ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Araştırmacı
Ali ERİM

GÖZLEM FORMU BİLGİ BÖLÜMÜ

Gözlem Tarihi :

Gözlem Yapan Kişi:

Gözlem Saati :

Gözlenen Öğrenci Sıra No :

	Çok Az(*)	Az	Kısmen	Çok	Tamamen
1- Sandalyeye oturuş (sandalyenin ön yarısını kullanma) ve gitarı doğru konumda dizleri üzerine yerleştirme ile ilgili bilgileri devinime bağlama					
2- Gitar çalmada doğru sağ el pozisyonu alma					
3- Sağ el parmaklarını (“i” ve “m” sırası) sırayla kullanma					
4- Apoyando tekniği ile ilgili verilen bilgileri devinime bağlama					
5- Gitar çalmada, doğru sol el pozisyonu alma					
6- Sol el parmaklarını doğru kullanma					
7- Eserdeki tartımları doğru yapma					
8- Eserdeki notaları doğru ve temiz seslerle çalma					
9- Eseri bütün olarak sergileme					

(*)Not: Çok az=1, Az=2, Kısmen=3, Çok=4, Tamamen=5 Puan olarak değerlendirilecektir

EK-5
ARAşTIRMA İÇİN ALINAN RESMİ YAZILAR

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI

SAYI : B.30.2.ABÜ.0.12.00.00/211- 672
KONU : Araştırma İzni

06.05.2009

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İLGİ : 04.05.2009 tarih ve B.30.2.ABÜ.0.41.72.00-265 sayılı yazınız.

İlgi yazınızla Enstitünüz, Müzik Eğitimi Bilim Dalı doktora programı öğrencilerinden Ali ERİM'in, tez çalışması için Fakültemiz Özel Eğitim Bölümü Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı ile İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dallarında Okutulan seçmeli "Gitar Öğretimi" dersini alan öğrencilerine yönelik Video Destekli Gitar Öğretimi uygulama talebi fakültemizce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Prof. İsmail Hakkı DEMİRTAŞ
Dekan

EK-6

**KONU ANLATIMLARININ BULUNDUĞU SESLİ VE GÖRÜNTÜLÜ
ÖĞRETİM MATERYALİ (Arka Kapaktaki CD’de dir.)**

ÖZGEÇMİŞ

- Adı Soyadı** : Ali Erim
- Sürekli Adresi** : Borazanlar Mahallesi Bolu
- Doğum Yeri ve Yılı** : 17-09- 1970
- Yabancı Dili** : İngilizce
- İlköğretim** : Vasfi Çobanoğlu İlkokulu, 1981
- Ortaöğretim** : Şişli Lisesi, 1987.
- Lisans** : Marmara Üniversitesi, 1992.
- Yüksek Lisans** : Abant İzzet Baysal Üniversitesi, 2005.
- Anabilim Dalı** : Müzik Eğitimi
- Çalışma Hayatı** : Araştırmacı, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nden mezun olduktan sonra, İstanbul'da MEB' na bağlı çeşitli özel (ilk ve orta dereceli okullardan üniversitelere kadar) kurumlarda gitar öğretmenliği yapmıştır. 2004 yılında A.İ.B.Ü. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatla Eğitimi Müzik Anabilim Dalı' nda ücretli gitar dersleri vermiştir. 2008-2009 Öğretim yılında A.İ.B.Ü. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Anabilim Dalı'nda Öğretim Görevlisi olarak çalışmaya başlamıştır.